

CHỈ THỊ
CỦA BAN THƯỜNG VỤ QUÂN ỦY TRUNG ƯƠNG
về việc tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo
phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới

Những năm qua, việc phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” được cấp ủy, chỉ huy các cấp tập trung lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ, triển khai toàn diện, đồng bộ, có nhiều đổi mới, sáng tạo; đã gắn kết chặt chẽ với thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, quy định của Đảng, Quân ủy Trung ương về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, phong trào thi đua Quyết thắng và cuộc vận động của các cấp, các ngành, địa phương; trở thành động lực, ý thức tự giác, việc làm thường xuyên của cán bộ, đảng viên và quần chúng, cổ vũ, động viên, khích lệ toàn quân vượt qua mọi khó khăn, thử thách, nêu cao ý chí tự lực, tự cường, chủ động, sáng tạo, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, góp phần xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, làm nòng cốt trong sự nghiệp quốc phòng, xây dựng nền quốc phòng toàn dân vững mạnh, hiện đại, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới... Càng trong khó khăn, gian khổ, lòng trung thành, bản lĩnh chính trị, niềm tin và ý chí quyết chiến, quyết thắng, tinh thần đoàn kết, thương yêu đồng chí, đồng đội, gắn bó máu thịt với Nhân dân của cán bộ, chiến sĩ Quân đội càng được khẳng định, phẩm chất và hình ảnh cao đẹp “Bộ đội Cụ Hồ” ngày càng tỏa sáng, xứng đáng với sự tin yêu của Đảng, Nhà nước và Nhân dân. Kết quả đó đã trực tiếp làm cho giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” không ngừng được củng cố và tăng cường.

Tuy nhiên, nhận thức về vị trí, vai trò của việc phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” ở một số cơ quan, đơn vị còn chưa đầy đủ. Công tác tuyên truyền, giáo dục có thời điểm chưa kịp thời; chất lượng, hiệu quả có nội dung còn hạn chế. Việc xây dựng, phát huy và nhân rộng điển hình tiên tiến, mô hình mới, cách làm sáng tạo, hiệu quả ở một số cơ quan, đơn vị còn thụ động, chưa lan tỏa mạnh mẽ. Tình hình vi phạm pháp luật của Nhà nước, kỷ luật của Quân đội có thời điểm chuyển biến chưa vững chắc, ảnh hưởng đến bản chất, truyền thống của Quân đội, phẩm chất và giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

Nguyên nhân chủ yếu của những hạn chế nêu trên là do công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện của một số cấp ủy, chỉ huy cơ quan, đơn vị còn chưa thường xuyên, liên tục, thiếu quyết liệt; xây dựng kế hoạch, chương trình hành động còn chung chung; xác định nội dung, biện pháp có nội dung chưa sát với đặc điểm, yêu cầu nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị. Chưa phát huy được sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, lực lượng. Một số cán bộ, đảng viên việc tu dưỡng, rèn luyện và thực hiện trách nhiệm nêu gương chưa tốt, nói chưa đi đôi với làm.

Nhằm cụ thể hóa và thực hiện chủ trương của Đảng về “Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, đồng bộ trên nền tảng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam”, Ban Thường vụ Quân ủy Trung ương yêu cầu cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện tốt một số nhiệm vụ, giải pháp phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới như sau:

1. Tiếp tục quán triệt và triển khai thực hiện nghiêm túc, hiệu quả các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, quy định, kế hoạch, hướng dẫn của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng về phát huy phẩm chất và giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới, gắn với việc triển khai thực hiện nghị quyết và chương trình hành động toàn khóa thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII; chỉ đạo của đồng chí Tô Lâm, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước, Bí thư Quân ủy Trung ương về “2 kiên định, 2 đẩy mạnh, 2 ngăn ngừa” và phương châm “5 vững”¹; nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp. Tăng cường vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính ủy, chính trị viên, người chỉ huy các cấp; lấy kết quả phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới là một trong những tiêu chí bắt buộc để đánh giá kết quả hoàn thành nhiệm vụ của cấp ủy, chỉ huy, của cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, cán bộ chủ trì các cấp.

2. Triển khai học tập và thực hiện Chuyên đề của Quân ủy Trung ương về “Phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới” nghiêm túc, chặt chẽ. Đổi mới, nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị, định hướng tư tưởng, không ngừng nâng cao nhận thức, trách nhiệm, làm cho việc tu dưỡng, rèn luyện theo các chuẩn mực “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới, gắn với hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trở thành nhu cầu tự thân, ý thức tự giác, việc làm thường xuyên, hằng ngày của cán bộ, đảng viên và quần chúng. Khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, tự chủ, tự tin, tự lực, tự cường, tự hào dân tộc và truyền thống anh hùng của Quân đội, bảo đảm cho các giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thấm sâu vào đời sống và hoạt động của bộ đội, trở thành động lực, nguồn sức mạnh to lớn để toàn quân phát huy nội lực, vượt qua khó khăn, thử thách, thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao, góp phần xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

¹ “**2 kiên định**”: (1) Kiên định đường lối quân sự, quốc phòng của Đảng; (2) Kiên định xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị, góp phần giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng đối với Quân đội. “**2 đẩy mạnh**”: (1) Đẩy mạnh xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; (2) Đẩy mạnh hội nhập quốc tế và đối ngoại quốc phòng. “**2 ngăn ngừa**”: (1) Ngăn ngừa các nguy cơ chiến tranh, xung đột; (2) Ngăn ngừa mọi biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong Đảng bộ Quân đội và toàn quân. “**5 vững**”: (1) Chính trị vững; (2) Kỷ luật vững; (3) Công nghệ vững; (4) Nghệ thuật quân sự vững; (5) Đời sống bộ đội vững”.

3. Tiếp tục cụ thể hóa việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới sát với chức năng, nhiệm vụ của từng cơ quan, đơn vị và chức trách, nhiệm vụ của mỗi quân nhân. Duy trì thường xuyên việc đăng ký, cam kết tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu của cán bộ, đảng viên và quần chúng trong toàn quân bảo đảm nghiêm túc, chặt chẽ, thực chất, hiệu quả. Kết quả phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới phải được đánh giá bằng bản lĩnh chính trị, lòng trung thành tuyệt đối với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước, Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa; ý chí quyết tâm, tinh thần trách nhiệm, phẩm chất đạo đức, lối sống, ý thức tổ chức kỷ luật; đoàn kết nội bộ, đoàn kết quân dân, đoàn kết quốc tế; sẵn sàng nhận và nỗ lực hoàn thành tốt nhất nhiệm vụ được giao, kể cả nhiệm vụ khó khăn, gian khổ, hy sinh và kết quả hoàn thành nhiệm vụ của mỗi tập thể, cá nhân.

4. Kết hợp chặt chẽ việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới với công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện “mẫu mực, tiêu biểu”; với đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, phong trào thi đua Quyết thắng và cuộc vận động của các cấp, các ngành, địa phương bằng những mô hình, cách làm sáng tạo, phù hợp, hiệu quả; tập trung đẩy mạnh thực hiện các đột phá, khắc phục khâu yếu, mặt yếu, tạo sự chuyển biến toàn diện về chất lượng, hiệu quả công tác. Thực hiện đồng bộ giữa “xây” và “chống”; trong đó, “xây” là nhiệm vụ cơ bản, chiến lược, lâu dài, “chống” là nhiệm vụ quan trọng, cấp bách.

5. Đổi mới mạnh mẽ nội dung, hình thức, phương pháp thông tin, tuyên truyền, làm cho giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới lan tỏa sâu rộng trong toàn quân, toàn quốc và bạn bè quốc tế. Phát huy tốt vai trò của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, các thiết chế văn hóa ở đơn vị. Đẩy mạnh nghiên cứu, ứng dụng công nghệ thông tin, trí tuệ nhân tạo và hoạt động sáng tác, quảng bá các tác phẩm văn học, nghệ thuật, báo chí, xuất bản, truyền thông trong công tác tuyên truyền. Nêu cao tính tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, cán bộ chủ trì cơ quan, đơn vị theo phương châm: “Trên trước, dưới sau”, “Cán bộ, đảng viên có chức vụ càng cao càng phải mẫu mực về phẩm chất và năng lực, lời nói và hành động”. Phát huy cao độ tính tích cực, tự giác của mỗi quân nhân; sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, lực lượng và thường xuyên phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan chức năng, đơn vị trong và ngoài Quân đội trong phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới.

6. Chú trọng xây dựng môi trường văn hóa quân sự tốt đẹp, lành mạnh, các mối quan hệ chuẩn mực; đề cao dân chủ, giữ nghiêm kỷ luật, xây dựng tình thương yêu đồng chí, đồng đội trong từng cơ quan, đơn vị. Chủ động ngăn ngừa, đẩy lùi mọi biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; kiên quyết đấu tranh phản bác các luận điệu xuyên tạc,

phủ nhận giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” của các thế lực thù địch, cơ hội chính trị. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát, bảo đảm việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới được thực hiện nghiêm túc, thực chất ở tất cả các cấp. Làm tốt công tác sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm; kịp thời tôn vinh, nhân rộng những mô hình hay, cách làm sáng tạo, hiệu quả, các điển hình tiên tiến, tấm gương tiêu biểu; biểu dương, khen thưởng các tập thể và cá nhân có thành tích xuất sắc, bảo đảm khách quan, công minh, chính xác, đúng người, đúng việc.

7. Tổ chức thực hiện

- Giao Tổng cục Chính trị chỉ đạo, hướng dẫn, theo dõi, kiểm tra, đôn đốc cấp ủy, tổ chức đảng các cấp thực hiện Chỉ thị này; định kỳ sơ kết, tổng kết, biểu dương, khen thưởng kịp thời những tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”; báo cáo Ban Thường vụ Quân ủy Trung ương theo quy định.

- Cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị ban hành nghị quyết chuyên đề, chương trình, kế hoạch để lãnh đạo, chỉ đạo và triển khai thực hiện; báo cáo kết quả thực hiện về Tổng cục Chính trị.

Chỉ thị này được phổ biến đến chi bộ, cán bộ, đảng viên và quần chúng trong toàn quân.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng (để b/c);
- Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương;
- Các đ/c Ủy viên QUTW²⁴;
- Tổng cục Chính trị;
- Các đảng ủy trực thuộc QUTW⁽⁵⁶⁾;
- Đảng ủy Bộ Tư lệnh Thủ đô Hà Nội;
- C10, C11, C12⁽⁰⁵⁾, C19, C20, C35, C36, C42, C49, C85;
- Báo QĐND;
- Lưu Văn phòng QUTW.

NguyenThanhViet-100

Phan Văn Giang

QUÂN ỦY TRUNG ƯƠNG

CHUYÊN ĐỀ

**PHÁT HUY GIÁ TRỊ
VĂN HÓA “BỘ ĐỘI CỤ HỒ” THỜI KỲ MỚI**

HÀ NỘI - 2026

MỞ ĐẦU

Văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” là hệ giá trị đạo đức, nhân văn và sức mạnh tinh thần đặc trưng của Quân đội nhân dân Việt Nam, được kết tinh qua hơn 80 năm xây dựng, chiến đấu, chiến thắng và trưởng thành. Đó là sự hòa quyện giữa bản sắc dân tộc và phẩm chất cách mạng, cốt lõi là lòng trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, kỷ luật tự giác, nghiêm minh, sẵn sàng hy sinh vì lý tưởng cách mạng và tinh thần quốc tế trong sáng. Văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” giúp cán bộ, chiến sĩ Quân đội có bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng, có đạo đức, lối sống trong sạch, lành mạnh, tạo động lực để vượt qua mọi khó khăn, gian khổ, hy sinh, hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao.

Bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc vì một nước Việt Nam hòa bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội, Quân đội nhân dân Việt Nam tiếp tục giữ vai trò nòng cốt trong sự nghiệp củng cố quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực tiếp tục diễn biến nhanh chóng, phức tạp, khó lường; các thách thức an ninh truyền thống và phi truyền thống, nhất là biến đổi khí hậu, thiên tai, dịch bệnh ngày càng phức tạp, bất thường. Sự nghiệp bảo vệ độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ, bảo vệ quyền chủ quyền, quyền tài phán và các lợi ích quốc gia ở Biển Đông, bảo vệ an ninh quốc gia trên không gian mạng, bảo vệ Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa của Nhân dân ta tiếp tục đối mặt với nhiều thách thức. Trong điều kiện đó, việc giữ gìn, bồi đắp và phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” không chỉ là nhiệm vụ thường xuyên, mà còn là yêu cầu cấp thiết, có ý nghĩa chiến lược, bảo đảm cho Quân đội luôn tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, đồng thời là lực lượng nòng cốt trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân và xây dựng “thế trận lòng dân” vững chắc.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII, Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII “về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, Chương trình hành động của Quân ủy Trung ương về thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII, Thường vụ Quân ủy Trung ương chỉ đạo xây dựng Chuyên đề: “*Phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới*” làm tài liệu học tập, giáo dục và triển khai thực hiện trong toàn quân.

Chuyên đề nhằm làm rõ những giá trị cốt lõi cấu thành nên bản sắc văn hóa đặc biệt ấy; phân tích yêu cầu nhiệm vụ đặt ra trong giai đoạn hiện nay; từ đó đề xuất những giải pháp thiết thực, khả thi để tiếp tục giữ gìn, bồi đắp, tô thắm và lan tỏa giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” trong lòng Nhân dân và bạn bè quốc tế. Qua đó, góp phần xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại trong thời kỳ mới.

Phần 1

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA “BỘ ĐỘI CỤ HỒ” THỜI KỲ MỚI

1. Quan niệm và đặc trưng cơ bản của giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”

a) Quan niệm văn hóa, văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” và giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”

Theo từ điển Tiếng Việt, văn hóa là “Tổng thể nói chung những giá trị vật chất và tinh thần do con người sáng tạo ra trong quá trình lịch sử”¹. Văn hóa đóng vai trò nền tảng tinh thần, nguồn lực nội sinh và động lực quan trọng cho sự phát triển xã hội bền vững. Văn hóa điều tiết kinh tế - xã hội, định hướng lối sống và bảo tồn bản sắc dân tộc trong quá trình hội nhập. Văn hóa là “hòn cốt” dân tộc, tạo nên sức mạnh nội sinh, giữ vững sự ổn định và thống nhất quốc gia; thúc đẩy sự sáng tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực và là nền tảng cho sự phát triển bền vững.

Giá trị văn hóa là hệ thống các chuẩn mực, niềm tin và di sản tinh thần tốt đẹp, được hun đúc qua lịch sử, đóng vai trò nền tảng, định hướng hành vi và thúc đẩy sự phát triển bền vững của cộng đồng. Giá trị văn hóa được kết tinh trong truyền thống, lối sống, hướng con người tới các giá trị chân - thiện - mỹ, tạo động lực cho sự phát triển xã hội.

Danh hiệu “Bộ đội Cụ Hồ” ra đời trong quá trình xây dựng, chiến đấu và trưởng thành của Quân đội nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam và sự giáo dục, rèn luyện trực tiếp của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Ngay từ những ngày đầu thành lập, Quân đội ta đã mang bản chất của giai cấp công nhân, tính nhân dân và tính dân tộc, thấm nhuần sâu sắc mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, chiến đấu vì Tổ quốc, vì Nhân dân.

Trong các cuộc kháng chiến chống thực dân, đế quốc xâm lược, hình ảnh người chiến sĩ Quân đội cách mạng không chỉ tiêu biểu về tinh thần chiến đấu dũng cảm, sẵn sàng hy sinh, mà còn tiêu biểu về đạo đức, lối sống, cách ứng xử nhân văn, nghĩa tình. Từ thực tiễn đó, Nhân dân đã trìu mến gọi cán bộ, chiến sĩ Quân đội ta bằng cái tên thân thương, gần gũi là “Bộ đội Cụ Hồ” và trở thành danh hiệu cao quý “Bộ đội Cụ Hồ”. Đây không phải là danh hiệu do bất kỳ tổ chức nào phong tặng, mà là sự ghi nhận tự nhiên, chân thành của Nhân dân đối với Quân đội ta. Danh hiệu “Bộ đội Cụ Hồ” trước hết phản ánh mối quan hệ máu thịt giữa Quân đội với Nhân dân. Quân đội ta từ Nhân dân mà ra, vì Nhân dân mà chiến đấu; luôn gắn bó, sẻ chia, giúp đỡ Nhân dân trong mọi hoàn cảnh, từ chiến tranh đến hòa bình. Chính sự gần dân, trọng dân, vì dân đã làm nên sức mạnh tinh thần đặc biệt của Quân đội, tạo nên niềm tin yêu sâu sắc của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và Quân đội nhân dân Việt Nam.

¹ Hoàng Phê (Chủ biên), *Từ điển Tiếng Việt*, Nxb Đà Nẵng, 2003, tr. 1100

Có thể hiểu: Giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” là hệ thống phẩm chất tốt đẹp, bền vững về chính trị, đạo đức, lối sống, phong cách và chuẩn mực hành vi của người quân nhân cách mạng được hình thành và phát triển trong quá trình xây dựng, chiến đấu, trưởng thành của Quân đội nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo, giáo dục, rèn luyện của Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh, được Nhân dân và xã hội tôn vinh.

Giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thể hiện ở bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định với mục tiêu, lý tưởng của Đảng, trung thành tuyệt đối với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân; đồng thời, được biểu hiện ở đạo đức cách mạng trong sáng, tinh thần cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, luôn đặt lợi ích của quốc gia, dân tộc và Nhân dân lên trên hết, trước hết. Cùng với đó, giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” được thể hiện ở tinh thần sẵn sàng vượt qua mọi khó khăn, luôn nêu cao tinh thần ham học, cầu tiến bộ, có lối sống trong sạch, giản dị, khiêm tốn, đoàn kết, gắn bó mật thiết với Nhân dân, cùng với phong cách hành động kỷ luật, trách nhiệm, dũng cảm, sáng tạo trong huấn luyện, công tác và chiến đấu. Những phẩm chất đó được hình thành và được kiểm nghiệm trong thực tiễn đấu tranh giải phóng dân tộc, bảo vệ Tổ quốc và xây dựng đất nước, gắn liền với sự giáo dục, rèn luyện theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” không chỉ phản ánh bản sắc và truyền thống tốt đẹp của Quân đội ta, mà còn trở thành hệ chuẩn mực định hướng nhận thức, thái độ và hành vi của mỗi quân nhân trong quá trình thực hiện nhiệm vụ. Văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” là sự hòa quyện giữa giá trị văn hóa dân tộc và thời đại; sự tiếp thu, phát triển tinh hoa văn hóa, con người Việt Nam; là đặc trưng văn hóa quân sự của quân đội cách mạng, kết tinh những giá trị văn hóa - chính trị - đạo đức của “Bộ đội Cụ Hồ”, trở thành biểu tượng của chủ nghĩa anh hùng cách mạng.

Giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” là nguồn sức mạnh nội sinh to lớn, niềm vinh dự, tự hào và là động lực mạnh mẽ, thôi thúc cán bộ, chiến sĩ không ngừng phấn đấu, rèn luyện, vượt qua mọi khó khăn, gian khổ, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao, xứng đáng với niềm tin yêu của Đảng, Nhà nước và Nhân dân.

b) Đặc trưng cơ bản của giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”

Giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” là sự kết tinh những phẩm chất cao đẹp của người quân nhân cách mạng dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, được biểu hiện tập trung ở những nội dung cơ bản sau:

Thứ nhất, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân.

Sự trung thành không điều kiện, không dao động, được thể hiện bằng nhận thức đúng đắn về mục tiêu, lý tưởng chiến đấu, bằng ý chí kiên định và hành động cụ thể trong mọi nhiệm vụ được giao. Đối với người quân nhân cách mạng, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân chính là trung thành với mục tiêu, lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, sẵn sàng chiến đấu, hy sinh vì độc lập cho dân tộc, tự do, hạnh phúc cho Nhân dân, vì sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ

nghĩa. Chính đức tính hy sinh đó là thước đo giá trị cao nhất của phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” mà không có giá trị nào cao cả hơn; luôn kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lý luận đường lối đổi mới của Đảng; nghiêm chỉnh chấp hành Cương lĩnh chính trị, điều lệ, nghị quyết, chỉ thị, quy chế, quy định của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Thứ hai, dũng cảm, kiên cường, bất khuất.

Đây là đặc trưng nổi bật của giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”, được hun đúc từ truyền thống đánh giặc, giữ nước của cha ông, thể hiện ở ý chí quyết chiến, quyết thắng, không ngại hy sinh, gian khổ vì độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc. Tinh thần dũng cảm, kiên cường, bất khuất của “Bộ đội Cụ Hồ” không chỉ thể hiện trong đội quân chiến đấu, mà còn thể hiện ở đội quân công tác, giúp nhân dân vượt qua thiên tai, dịch bệnh; triển khai các hoạt động cứu hộ, cứu nạn ở trong và ngoài nước, tạo ra các giá trị vật chất và tinh thần cho xã hội.

Thứ ba, đạo đức trong sáng, lối sống giản dị.

Đặc trưng này thể hiện ở phẩm chất đạo đức cách mạng trong sáng, luôn đặt lợi ích của tập thể, của Tổ quốc và Nhân dân lên trên lợi ích cá nhân; sống trung thực, thẳng thắn, khiêm tốn và có tinh thần trách nhiệm cao đối với nhiệm vụ được giao. Cán bộ, chiến sĩ của Quân đội nhân dân Việt Nam luôn giữ gìn phẩm chất cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; phong cách sống, làm việc khoa học, khiêm tốn, không phô trương, hình thức; đề cao tinh thần tự giác tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống, chống chủ nghĩa cá nhân, lối sống thực dụng và những biểu hiện tiêu cực.

Thứ tư, dân chủ, kỷ luật, đoàn kết thống nhất, không ngại khó khăn, gian khổ, không ngừng đổi mới sáng tạo, hoàn thành tốt và xuất sắc nhiệm vụ.

Quân đội là lực lượng vũ trang cách mạng, hoạt động trong môi trường đặc thù, vì vậy mỗi cán bộ, chiến sĩ phải tuyệt đối chấp hành pháp luật, kỷ luật, điều lệnh, điều lệ của Quân đội, chỉ thị, mệnh lệnh của cấp trên. Kỷ luật không chỉ là yêu cầu bắt buộc, mà còn là sức mạnh, là danh dự của Quân đội. “Bộ đội Cụ Hồ” luôn coi trọng kỷ luật, tự giác rèn luyện tác phong nhanh nhẹn, gọn gàng, chính quy trong học tập, công tác, huấn luyện và sinh hoạt hằng ngày. Đoàn kết nội bộ tốt là điều kiện quan trọng để hoàn thành nhiệm vụ, là cơ sở xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện “mẫu mực, tiêu biểu”. Dù trong chiến tranh hay hòa bình, giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” luôn được phát huy, nêu cao tinh thần trách nhiệm, không ngại khó, không ngại khổ, sẵn sàng đi bất cứ nơi đâu, làm bất cứ việc gì khi Tổ quốc và Nhân dân cần.

Thứ năm, có tình thương yêu đồng chí, đồng đội; gắn bó máu thịt với Nhân dân; có tinh thần quốc tế trong sáng.

Trong Quân đội, mỗi cán bộ, chiến sĩ đều là anh em ruột thịt, là đồng chí, cùng chung mục tiêu, lý tưởng chiến đấu, cùng chia sẻ khó khăn, gian khổ, giúp đỡ nhau tiến bộ, trưởng thành. Tình đồng chí, đồng đội thủy chung, gắn bó, luôn

đoàn kết, thương yêu, chia sẻ, giúp đỡ nhau trong công tác và sinh hoạt. Trong bất cứ hoàn cảnh nào, lúc thường cũng như khi ra trận, cán bộ và chiến sĩ luôn nêu cao tình thương yêu đồng chí, đồng đội, giúp đỡ nhau như ruột thịt, cùng nhau hoàn thành nhiệm vụ.

Quân đội luôn quán triệt quan điểm “từ Nhân dân mà ra, vì Nhân dân mà chiến đấu”, tôn trọng, bảo vệ và hết lòng phục vụ nhân dân; luôn giữ nghiêm kỷ luật quan hệ quân - dân, không phụ lòng tin yêu của nhân dân; tích cực tham gia giúp dân phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, phòng, chống và khắc phục hậu quả thiên tai, dịch bệnh, góp phần củng cố thể trận lòng dân vững chắc.

Đoàn kết quốc tế là nét nổi bật trong giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”, thể hiện sự trong sáng, thủy chung, sẵn sàng hợp tác, giúp đỡ bạn bè quốc tế trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền và vì mục tiêu hòa bình, ổn định, phát triển được thể hiện qua việc tích cực tham gia các hoạt động gìn giữ hòa bình của Liên hợp quốc, cứu trợ quốc tế. Điều này không chỉ khẳng định trách nhiệm của Việt Nam với cộng đồng quốc tế, mà còn lan tỏa hình ảnh tốt đẹp của “Bộ đội Cụ Hồ” trong lòng nhân dân và bạn bè quốc tế, góp phần nâng cao uy tín, vị thế của đất nước.

2. Sự cần thiết phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới

Thứ nhất, xuất phát từ quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về văn hóa và vai trò của văn hóa; mối quan hệ giữa phát triển văn hóa, xã hội với củng cố quốc phòng, an ninh, bảo vệ Tổ quốc.

Chủ nghĩa Mác - Lênin xác định, văn hóa được hiểu như là một hình thái ý thức xã hội, một bộ phận của kiến trúc thượng tầng, vừa chịu sự chi phối, quyết định của cơ sở hạ tầng vừa tác động trở lại cơ sở hạ tầng. Chủ nghĩa Mác - Lênin chỉ rõ hoạt động sáng tạo ra giá trị vật chất, tinh thần là đặc trưng cơ bản của văn hóa, quyết định sự tiến bộ và phát triển của văn hóa. Căn cứ vào mức độ cải tạo tự nhiên của con người thông qua quá trình lao động để phục vụ sinh tồn và thông qua sản phẩm sáng tạo của con người, có thể đánh giá trình độ phát triển và bản sắc văn hóa của cộng đồng. Trong xã hội có giai cấp, văn hóa mang tính giai cấp, tính nhân loại phổ biến, tính đảng, tính dân tộc và tính nhân dân. Theo chủ nghĩa Mác - Lênin, bản chất của văn hóa phát huy năng lực bản chất của con người. Vì vậy, việc phát triển và tạo ra giá trị văn hóa cũng đồng nghĩa với việc phát triển và tạo ra các năng lực bản chất của con người. Điều này có ý nghĩa quan trọng trong việc xây dựng một xã hội mới, với sự đề cao vai trò của con người và tạo điều kiện để phát triển toàn diện các năng lực bản chất của họ.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Văn hóa là sự tổng hợp của mọi phương thức sinh hoạt cùng với biểu hiện của nó mà loài người đã sản sinh ra nhằm thích ứng những nhu cầu đời sống và đòi hỏi của sự sinh tồn”². Người đã chỉ ra mối quan hệ chặt chẽ giữa văn hóa với các lĩnh vực khác: “Trong công cuộc kiến thiết nước nhà có bốn vấn đề cùng phải chú ý đến, cùng phải coi trọng

² Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 3, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, tr. 458.

ngang nhau: chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa”³. Văn hóa không thể đứng ngoài “mà phải ở trong kinh tế và chính trị” và ngược lại kinh tế, chính trị cũng nằm “trong văn hóa”. Văn hóa có chức năng bồi dưỡng tư tưởng đúng đắn và tình cảm cao đẹp cho nhân dân, muốn xây dựng nền văn hóa dân tộc thì phải xây dựng trên tất cả các mặt kinh tế, chính trị, xã hội, đạo đức, tâm lý con người.

Vận dụng sáng tạo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa, gắn nhiệm vụ xây dựng văn hóa, con người với nhiệm vụ xây dựng và phát triển đất nước, Đảng ta ngày càng nhận thức đầy đủ và sâu sắc hơn về vai trò của văn hóa. Điều này thể hiện ở *Đề cương về văn hóa Việt Nam* (năm 1943), các văn kiện của Đại hội VI, Đại hội VIII, Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII, Nghị quyết Trung ương 10 khóa IX, Nghị quyết Trung ương 9 khóa XI; các kỳ đại hội IX, X, XI, XII, XIII; Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 07/01/2026 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam cho đến Đại hội XIV, Đảng ta tiếp tục có những bổ sung, phát triển, khẳng định vai trò của văn hóa đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc: “Phát triển kinh tế, xã hội, bảo vệ môi trường là trung tâm; xây dựng Đảng là then chốt; phát triển văn hóa, con người là nền tảng; tăng cường quốc phòng, an ninh và đẩy mạnh đối ngoại, hội nhập quốc tế là trọng yếu, thường xuyên”⁴, “Xây dựng, hoàn thiện thể chế phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc với các giá trị cơ bản: Dân tộc, dân chủ, nhân văn và khoa học; bảo đảm phát triển văn hóa ngang tầm với chính trị, kinh tế, xã hội, để văn hóa thực sự là nền tảng, nguồn lực nội sinh, động lực to lớn, hệ điều tiết cho phát triển nhanh và bền vững đất nước”⁵.

Thứ hai, xuất phát từ giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam và vai trò đặc biệt quan trọng của giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

Giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” là sự hòa quyện giữa các giá trị văn hóa truyền thống dân tộc Việt Nam với bản chất cách mạng quân đội kiểu mới của giai cấp công nhân do Đảng lãnh đạo; là một biểu tượng sáng ngời của chủ nghĩa anh hùng cách mạng. Giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam, đó là nền tảng tinh thần bền vững được hun đúc qua lịch sử dựng nước và giữ nước. Nổi bật là lòng yêu nước nồng nàn, ý chí tự cường, tinh thần đoàn kết, ý thức cộng đồng, nhân nghĩa, thủy chung, dũng cảm, bất khuất và sẵn sàng hy sinh vì cộng đồng... Những giá trị ấy không chỉ tạo nên bản sắc dân tộc mà còn định hướng hành vi, nuôi dưỡng bản lĩnh con người Việt Nam, trở thành cơ sở quan trọng để hình thành, phát triển và phát huy các giá trị văn hóa trong Quân đội hiện nay. Quân đội nhân dân Việt Nam đã kế thừa và phát huy những giá trị tinh hoa trong bản sắc văn hóa dân tộc, như chủ nghĩa yêu nước, chủ nghĩa nhân văn, nhân đạo, đoàn kết, bao dung, độ lượng, tương thân, tương ái, đồng cam cộng khổ, chia ngọt, sẻ bùi, khiêm tốn, giản dị, lạc quan...; cùng với những giá trị văn

³ Hồ Chí Minh, *Về văn hóa*, Bảo tàng Hồ Chí Minh, Hà Nội, 1997, tr. 11.

⁴ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*, tập I, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2026, tr. 81-82.

⁵ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*, tập I, Sđd, tr. 89.

hóa quân sự độc đáo của dân tộc. Trải qua quá trình đấu tranh cách mạng gian khổ, ác liệt, các thế hệ cán bộ, chiến sĩ Quân đội ta đã chứng minh sức mạnh tinh thần, ý chí, bản lĩnh, trí tuệ, truyền thống yêu nước Việt Nam; đồng thời, bổ sung, làm giàu văn hóa dân tộc, văn hóa quân sự, mà kết tinh và biểu hiện sinh động, đặc sắc nhất ở giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”; phản ánh quá trình tu dưỡng, rèn luyện kiên trì, bền bỉ phấn đấu, hy sinh vì độc lập dân tộc, vì hạnh phúc của Nhân dân của các thế hệ cán bộ, chiến sĩ trong suốt quá trình xây dựng, chiến đấu và trưởng thành của Quân đội nhân dân Việt Nam.

Giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” có vai trò đặc biệt quan trọng trong xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị, tạo nên sức mạnh tổng hợp và sức chiến đấu của Quân đội. Do đó, việc phát huy các giá trị này trong tình hình mới có ý nghĩa quyết định, là nền tảng tinh thần, góp phần xây dựng bản lĩnh chính trị, định hướng tư tưởng, hành động cho cán bộ, chiến sĩ, bảo đảm Quân đội luôn giữ vững bản chất cách mạng, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, có khả năng tự đề kháng trước những tác động tiêu cực của kinh tế thị trường, mặt trái của hội nhập và các quan điểm sai trái, thù địch. Đồng thời, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” còn thắt chặt mối quan hệ máu thịt quân - dân, củng cố “thể trận lòng dân”, tạo nguồn sức mạnh bền vững cho sự nghiệp quốc phòng. Vì vậy, phát huy những giá trị này chính là điều kiện bảo đảm cho Quân đội hoàn thành tốt nhiệm vụ trong tình hình mới.

Thứ ba, xuất phát từ yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội, củng cố quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc và chủ trương đột phá phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới.

Trong bối cảnh mới với những cơ hội và thách thức đan xen “cạnh tranh chiến lược, chạy đua vũ trang công nghệ cao và liên kết tạo ảnh hưởng; cục diện “đa cực, đa trung tâm, đa tầng nấc”⁶ tác động mạnh mẽ đến sự nghiệp xây dựng Quân đội, củng cố quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc tập trung vào mục tiêu xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, vững mạnh về chính trị, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân. Trọng tâm là tinh gọn lực lượng, nâng cao chất lượng huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, làm chủ vũ khí, trang bị kỹ thuật mới, kiên quyết, kiên trì bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc trong bối cảnh an ninh truyền thống và phi truyền thống diễn biến phức tạp. Đáng chú ý, cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và quá trình chuyển đổi số trong Quân đội đang đặt ra những yêu cầu mới, toàn diện và cấp bách. Việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn, hệ thống chỉ huy - điều hành số hóa, tác chiến không gian mạng... không chỉ đòi hỏi trình độ công nghệ cao, mà còn yêu cầu bản lĩnh chính trị vững vàng, khả năng “miễn dịch” trước các tác động tiêu cực từ môi trường số.

⁶ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*, tập II, Sdd, tr. 241.

Trong điều kiện thông tin đa chiều, phức tạp, việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” trở thành nền tảng tinh thần để định hướng nhận thức, củng cố niềm tin, giữ vững nguyên tắc, kỷ luật và đạo đức của người quân nhân, bảo đảm làm chủ công nghệ nhưng không bị lệch hướng về tư tưởng, chính trị. Đại hội XIV của Đảng xác định: “Xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, kiên định mục tiêu, lý tưởng cách mạng của Đảng; bảo đảm chất lượng tổng hợp và sức mạnh chiến đấu cao, làm nòng cốt trong sự nghiệp quốc phòng, an ninh, xây dựng nền quốc phòng vững mạnh, hiện đại, bảo vệ vững chắc Tổ quốc trong tình hình mới”⁷.

Xuất phát từ yêu cầu nhiệm vụ của Quân đội trong thời kỳ mới không chỉ thực hiện tốt chức năng đội quân chiến đấu, đội quân lao động sản xuất, mà còn phải thực hiện tốt chức năng đội quân công tác tham gia giúp đỡ nhân dân phát triển kinh tế, xây dựng nông thôn mới, phòng, chống thách thức an ninh phi truyền thống, cứu hộ, cứu nạn... Các nguy cơ như thiên tai, dịch bệnh, biến đổi khí hậu, sự cố môi trường... diễn biến ngày càng phức tạp, đòi hỏi Quân đội không chỉ giỏi chiến đấu mà còn phải chủ động, kịp thời trong cứu hộ, cứu nạn, giúp đỡ Nhân dân. Trong bối cảnh đó, phẩm chất gắn bó máu thịt với Nhân dân, tinh thần vì dân phục vụ, sẵn sàng hy sinh, dấn thân chính là động lực trực tiếp để cán bộ, chiến sĩ vượt qua gian khổ, hiểm nguy, hoàn thành nhiệm vụ. Đồng thời, kỷ luật tự giác, tinh thần hiệp đồng, ý thức trách nhiệm cao giúp bảo đảm tổ chức lực lượng hiệu quả, xử trí nhanh, chính xác các tình huống khẩn cấp. Việc phát huy những giá trị này không chỉ nâng cao hiệu quả thực hiện chức năng đội quân công tác, mà còn củng cố niềm tin của Nhân dân, tăng cường “thế trận lòng dân”, tạo nền tảng vững chắc cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Đại hội Đảng bộ Quân đội lần thứ XII tiếp tục khẳng định: “Phát huy truyền thống anh hùng, sức mạnh tổng hợp, xây dựng Đảng bộ trong sạch, vững mạnh toàn diện, mẫu mực, tiêu biểu, Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại”⁸. Để xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên có bản lĩnh chính trị kiên định vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng, năng lực công tác tốt, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, Đại hội đã xác định: “Tập trung phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao; đẩy mạnh thu hút, trọng dụng nhân tài, xây dựng đội ngũ cán bộ đáp ứng yêu cầu xây dựng Quân đội hiện đại; nâng cao chất lượng xây dựng chính quy, quản lý kỷ luật; phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới”⁹.

⁷ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*, tập I, Sdd, tr. 115.

⁸ Quân đội nhân dân Việt Nam, *Tài liệu nghiên cứu, học tập, quán triệt Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII, nhiệm kỳ 2025 - 2030*, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội, 2025, tr. 45.

⁹ Quân đội nhân dân Việt Nam, *Tài liệu nghiên cứu, học tập, quán triệt Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII, nhiệm kỳ 2025 - 2030*, Sdd, tr. 49.

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, mỗi hoạt động đối ngoại quốc phòng, tham gia lực lượng gìn giữ hòa bình của Liên hợp quốc, cứu trợ nhân đạo đều là “kênh truyền thông sống động” phản ánh phẩm chất người quân nhân cách mạng. Những giá trị như tinh thần quốc tế trong sáng, kỷ luật nghiêm minh, trách nhiệm, nhân văn và vì hòa bình đã tạo dựng niềm tin, thiện cảm với bạn bè quốc tế. Qua đó, hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ” được lan tỏa, không chỉ được nhận diện như một lực lượng chiến đấu, mà còn là biểu tượng của hòa bình, hợp tác và phát triển. Việc phát huy những giá trị này góp phần gia tăng “sức mạnh mềm”, củng cố quan hệ quốc phòng với các nước, tạo môi trường quốc tế thuận lợi, đồng thời khẳng định vai trò, trách nhiệm của Việt Nam trong giải quyết các vấn đề chung của cộng đồng quốc tế.

Thứ tư, xuất phát từ âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị.

Đại hội XIV của Đảng nhận định trong 5 năm tới, đất nước ta sẽ phải đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức, có những mặt gay gắt, nặng nề hơn so với giai đoạn trước; trong đó nhấn mạnh: “Các thế lực thù địch, phản động tiếp tục thực hiện nhiều thủ đoạn, âm mưu chống phá Đảng, Nhà nước và chế độ ta”¹⁰. Đặc biệt, chúng thực hiện chiêu bài “phi chính trị hóa” quân đội, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, chia rẽ Quân đội với Nhân dân; làm phai nhạt mục tiêu, lý tưởng chiến đấu; làm suy giảm bản chất giai cấp công nhân, tính nhân dân và tính dân tộc của Quân đội, nhằm tách rời sự lãnh đạo của Đảng đối với Quân đội, làm phai nhạt hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ” trong lòng Nhân dân. Đồng thời, chúng ra sức khoét sâu, kích động tư tưởng công thần, địa vị cá nhân, bè phái, cục bộ địa phương, đòi hưởng thụ đãi ngộ...; lợi dụng những khó khăn về đời sống vật chất, tinh thần của một số ít cán bộ, chiến sĩ trong Quân đội ta để làm lu mờ, bôi đen bản chất cách mạng, giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

3. Quan niệm và nội dung phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới

a) Quan niệm phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới

Văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” ra đời từ cuộc đấu tranh chống thực dân, phong kiến, giành độc lập cho dân tộc, được tôi luyện qua các cuộc kháng chiến cũng như trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Từ quá trình hình thành và tôi luyện đó, văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” trở thành hệ giá trị bền vững, kết tinh bản chất cách mạng và truyền thống tốt đẹp của Quân đội. Vì vậy, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” chính là tiếp tục kế thừa, bồi đắp và làm giàu những phẩm chất cao đẹp trong điều kiện mới.

Có thể quan niệm: *Phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới là tổng thể hoạt động có mục đích, có tổ chức của các chủ thể nhằm giữ gìn, bồi đắp, phát triển và lan tỏa những giá trị tốt đẹp của “Bộ đội Cụ Hồ” trong cán bộ, chiến sĩ Quân đội và Nhân dân, đáp ứng yêu cầu, xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại trong tình hình mới.*

¹⁰ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*, tập I, Sdd, tr. 80.

Từ quan niệm trên cho thấy, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới là một chỉnh thể có tính hệ thống, được định hướng bởi mục tiêu chính trị rõ ràng và triển khai thông qua những cơ chế, phương thức cụ thể. Nội hàm của quan niệm này cho thấy rõ mục đích, chủ thể, nội dung, phương thức và điều kiện của việc tổ chức phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới, đó là:

Mục đích phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới là giữ vững và tăng cường các nét đặc trưng giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” trong mỗi quân nhân, làm cho họ luôn kiên định, có ý chí quyết tâm cao, tích cực rèn luyện, nâng cao sức mạnh tổng hợp, giữ vững bản chất cách mạng, truyền thống tốt đẹp của Quân đội; có đạo đức trong sáng, ý thức kỷ luật tự giác, nghiêm minh và năng lực hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ, góp phần xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong thời kỳ mới.

Chủ thể phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới bao gồm nhiều tổ chức, lực lượng tham gia, trong đó:

Chủ thể lãnh đạo, chỉ đạo là cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì và cơ quan chính trị các cấp trong Quân đội.

Chủ thể trực tiếp tổ chức thực hiện là đội ngũ cán bộ, đảng viên các cấp, đặc biệt là chính ủy, chính trị viên, người chỉ huy ở đơn vị.

Chủ thể tham gia là các tổ chức: Hội đồng quân nhân, các tổ chức quần chúng trong Quân đội; các ban, ngành, đoàn thể, gia đình, địa phương của quân nhân.

Đối tượng phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới chính là cán bộ, chiến sĩ trong Quân đội. Đồng thời họ là chủ thể trực tiếp hiện thực hóa và lan tỏa các giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” trong thực tiễn.

Phương thức phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới được triển khai thông qua nhiều phương pháp và hình thức phong phú, phù hợp với đặc điểm, nhiệm vụ của từng cơ quan, đơn vị. Trọng tâm là giáo dục chính trị, tư tưởng, sinh hoạt đảng, sinh hoạt đơn vị; huấn luyện, rèn luyện trong thực tiễn học tập, công tác, sẵn sàng chiến đấu; tổ chức các phong trào thi đua, cuộc vận động và hoạt động văn hóa, văn nghệ, tuyên truyền. Đồng thời, chú trọng nêu gương của cán bộ, đảng viên, kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống”, giữa giáo dục với quản lý, kiểm tra, giám sát, nhằm tạo môi trường văn hóa lành mạnh để các giá trị được giữ gìn, củng cố và lan tỏa bền vững, sâu rộng không chỉ trong Quân đội, mà còn lan tỏa trong lòng Nhân dân và bạn bè quốc tế.

Điều kiện phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới: Bao gồm đầy đủ các điều kiện khách quan và chủ quan, là cơ sở khoa học, tạo thành một hệ giá trị phong phú và sâu sắc, đồng thời tạo ra những điều kiện thuận lợi cho việc giữ vững và lan tỏa giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

b) Nội dung phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới

Thứ nhất, xây dựng bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng.

Xây dựng bản lĩnh, kiên định mục tiêu chính trị chính là xây dựng lòng trung thành tuyệt đối với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân; nhất quán mục tiêu, lý tưởng cách mạng, không dao động trước khó khăn, thử thách. Xây dựng ý chí quyết chiến, quyết thắng, tinh thần dám đánh, biết đánh và biết thắng; sẵn sàng hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì hạnh phúc của Nhân dân. Đồng thời, phải làm cho mỗi quân nhân kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; không dao động trước những cám dỗ vật chất hay sự lôi kéo của lối sống thực dụng; tỉnh táo, sắc sảo để nhận diện và đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, nhất là âm mưu “phi chính trị hóa” quân đội. Nghị quyết số 847-NQ/QUTW ngày 28/12/2021 của Quân ủy Trung ương về phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới khẳng định: “Tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc, với Nhân dân; kiên định mục tiêu, lý tưởng chiến đấu vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; có bản lĩnh chính trị vững vàng, tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng...”¹¹.

Thứ hai, tăng cường tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống, ý thức tổ chức kỷ luật.

Tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống và ý thức tổ chức kỷ luật là “nền móng” vững chắc để giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” mãi tỏa sáng trong lòng Nhân dân. Trong thời kỳ mới, trước những tác động phức tạp của mặt trái cơ chế thị trường, mỗi quân nhân cần không ngừng tu dưỡng đạo đức cách mạng, thực hiện “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”, lối sống lành mạnh, giản dị, gần bó mật thiết với Nhân dân, kiên quyết bài trừ chủ nghĩa cá nhân, sự xa hoa, lãng phí và các tệ nạn xã hội. Cùng với tự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức là kỷ luật “thép” - sức mạnh đặc trưng của Quân đội ta. Ý thức tổ chức kỷ luật không chỉ dừng lại ở việc chấp hành nghiêm mệnh lệnh của cấp trên, mà còn là sự tự giác chấp hành điều lệnh, điều lệ, chế độ quy định của đơn vị và pháp luật của Nhà nước.

Thứ ba, nâng cao năng lực toàn diện; tích cực nghiên cứu, ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, việc nâng cao năng lực toàn diện cho cán bộ, chiến sĩ là yêu cầu cấp thiết để phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Mỗi quân nhân không chỉ giỏi về quân sự, mà còn phải được trang bị tri thức khoa học, công nghệ, ngoại ngữ và kỹ năng số, đáp ứng yêu cầu tác chiến hiện đại. Trong đó, đổi mới sáng tạo phải trở thành động lực nội sinh, khuyến khích tư duy linh hoạt, dám nghĩ, dám làm, cải tiến kỹ thuật và phương pháp huấn luyện, làm chủ khoa học, công nghệ và đổi mới phương pháp làm việc, không rập khuôn, máy móc trước những tình huống phức tạp. Chuyển đổi số là xu thế tất yếu, góp phần hiện đại hóa Quân đội. Việc ứng dụng công nghệ thông tin, trí tuệ nhân tạo và dữ liệu lớn sẽ nâng cao hiệu quả quản lý, chỉ huy, huấn luyện và sẵn sàng chiến đấu. Đồng thời, môi trường số cũng là không gian mới để lan tỏa, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”, đấu tranh với các quan điểm, thông tin sai trái, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong kỷ nguyên số.

¹¹ Quân ủy Trung ương, *Nghị quyết số 847-NQ/QUTW ngày 28/12/2021 của Quân ủy Trung ương về “Phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới”*, Hà Nội, tr.2.

Thứ tư, xây dựng mối quan hệ đoàn kết nội bộ, đoàn kết quân dân, đoàn kết quốc tế.

Xây dựng mối quan hệ đoàn kết nội bộ trên cơ sở đồng chí, đồng đội, cùng mục tiêu, chí hướng; mối quan hệ truyền thống, gắn bó với Nhân dân; thực hiện tinh thần quốc tế trong sáng, nhân văn, nhân đạo; sẵn sàng làm nhiệm vụ quốc tế, tham gia lực lượng gìn giữ hòa bình, góp phần bảo vệ môi trường hòa bình, ổn định khu vực và thế giới. Trải qua quá trình xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, xây dựng các mối quan hệ tốt đẹp trong giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” làm cho các giá trị đó được bồi đắp, tô thắm và lan tỏa trong lòng Nhân dân và bạn bè quốc tế; góp phần xây dựng Quân đội của Nhân dân và thúc đẩy sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn mới.

Thứ năm, xây dựng môi trường văn hóa ở cơ quan, đơn vị.

Xây dựng môi trường văn hóa ở cơ quan, đơn vị bao gồm các mối quan hệ và các thiết chế văn hóa, cảnh quan văn hóa. Mối quan hệ giữa cán bộ với chiến sĩ, giữa cấp trên với cấp dưới, giữa chiến sĩ với chiến sĩ phải là mối quan hệ đồng chí, đồng đội, thương yêu, đùm bọc, gắn bó, chia sẻ, giúp đỡ nhau cùng hoàn thành nhiệm vụ. Đồng thời, xây dựng các thiết chế văn hóa, cảnh quan ở cơ quan, đơn vị. Tổ chức tốt các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao và duy trì nghiêm các nề nếp, chế độ chính quy.

Phần 2

KẾT QUẢ VÀ MỘT SỐ KINH NGHIỆM PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA “BỘ ĐỘI CỤ HỒ”

1. Kết quả phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”

a) Kết quả nổi bật

* Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện:

Một là, các cấp ủy, tổ chức đảng các cấp trong toàn quân đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo đưa nội dung phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” vào nghị quyết lãnh đạo, chương trình hành động và kế hoạch công tác hằng năm của cơ quan, đơn vị.

Ngày 28/12/2021, Quân ủy Trung ương đã ban hành Nghị quyết số 847-NQ/QUTW về “Phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới”. Trên cơ sở đó, cấp ủy, tổ chức đảng các cơ quan, đơn vị đã quán triệt và ban hành Nghị quyết ở cấp mình, xây dựng chuyên đề về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới; “tăng cường giáo dục, tuyên truyền cho các đối tượng và đưa vào sinh hoạt tư tưởng, sinh hoạt tự phê bình và phê bình, các hoạt động giao lưu, tọa đàm”¹².

Hai là, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện thống nhất, đồng bộ trong toàn quân.

Việc tổ chức thực hiện được gắn chặt với nhiệm vụ chính trị trung tâm, với xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện “mẫu mực, tiêu biểu”, qua đó tạo sự thống nhất giữa yêu cầu xây dựng con người quân nhân với xây dựng tổ chức và thực hiện nhiệm vụ. Cùng với đó, cấp ủy, tổ chức đảng các cơ quan, đơn vị chỉ đạo làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng; duy trì nghiêm túc, nền nếp, có nhiều đổi mới về nội dung và phương pháp nắm và quản lý tư tưởng, tình hình kỷ luật của quân nhân, góp phần nâng cao bản lĩnh chính trị, ý thức trách nhiệm, tinh thần kỷ luật và động cơ phấn đấu đúng đắn của cán bộ, chiến sĩ.

Trên cơ sở quán triệt chủ trương, đường lối của Đảng về xây dựng và phát triển văn hóa, con người, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp chỉ đạo cơ quan chức năng tham mưu ban hành nhiều văn bản, hướng dẫn cụ thể nhằm xác định rõ nội dung, tiêu chí, phương thức xây dựng và phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” trong Quân đội. Chỉ đạo các cơ quan, đơn vị xây dựng môi trường chính trị, tư tưởng vững mạnh; môi trường đạo đức, lối sống lành mạnh; nền nếp chính quy, kỷ luật tự giác, nghiêm minh; đồng thời, chú trọng xây dựng cảnh quan, đời sống văn hóa tinh thần phong phú trong các cơ quan, đơn vị.

Ba là, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

¹² Cục Tuyên huấn, Tổng cục Chính trị QĐND Việt Nam (2023), *Tài liệu học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh năm 2023*, Nxb QĐND, Hà Nội, tr.22

Cấp ủy, tổ chức đảng các cơ quan, đơn vị thường xuyên kiểm tra, giám sát, kịp thời nắm bắt tình hình triển khai thực hiện ở cơ sở, phát hiện những ưu điểm để phát huy, đồng thời chỉ ra những hạn chế, khuyết điểm để có biện pháp chấn chỉnh, khắc phục. Việc sơ kết, tổng kết được tiến hành định kỳ và gắn với các phong trào thi đua, các cuộc vận động trong toàn quân, qua đó đánh giá đúng thực chất kết quả đạt được, rút ra những bài học kinh nghiệm có giá trị trong tổ chức thực hiện. Nhiều mô hình hay, cách làm sáng tạo trong giáo dục, rèn luyện và phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” được phát hiện, biểu dương và nhân rộng. Công tác tuyên truyền, cổ vũ các tập thể, cá nhân tiêu biểu được chú trọng, góp phần lan tỏa những giá trị tốt đẹp, tạo động lực thúc đẩy cán bộ, chiến sĩ tích cực phấn đấu, rèn luyện. Qua đó, việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” ngày càng đi vào chiều sâu, trở thành động lực tinh thần quan trọng trong xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

** Kết quả thực hiện trong Đảng bộ Quân đội và toàn quân:*

Một là, các cơ quan, đơn vị đã thực hiện tốt mục đích phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

Các cơ quan, đơn vị trong toàn quân đã tổ chức tốt việc học tập, quán triệt nghị quyết đại hội đảng các cấp, trọng tâm là Nghị quyết Đại hội lần thứ XIV của Đảng và Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII; triển khai trong toàn quân về đột phá phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới, chỉ đạo của đồng chí Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm về “2 kiên định, 2 đầy mạnh, 2 ngăn ngừa” và phương châm “5 vững”¹³. Đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, lãnh đạo tư tưởng, phát huy nhân tố chính trị, tinh thần của cán bộ, chiến sĩ; đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và các phong trào thi đua. Cán bộ, chiến sĩ toàn quân luôn trung thành với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng; chủ động, sáng tạo trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, phát huy truyền thống tốt đẹp của Quân đội; xác định đúng đối tác, đối tượng của cách mạng Việt Nam. Phát huy vai trò nòng cốt, tiên phong trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, làm thất bại âm mưu “diễn biến hòa bình”, “phi chính trị hóa” quân đội của các thế lực thù địch, giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng trong Quân đội¹⁴.

Hai là, các chủ thể đã thực hiện tốt vai trò trong việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

¹³ “2 kiên định”: Kiên định đường lối quân sự, quốc phòng của Đảng; Kiên định xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị, góp phần giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng đối với Quân đội. “2 đầy mạnh”: Đầy mạnh xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; Đầy mạnh hội nhập quốc tế và đối ngoại quốc phòng. “2 ngăn ngừa”: Ngăn ngừa các nguy cơ chiến tranh, xung đột; Ngăn ngừa mọi biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong Đảng bộ Quân đội và toàn quân. “5 vững”: Chính trị vững - Kỷ luật vững - Công nghệ vững - Nghệ thuật quân sự vững - Đời sống bộ đội vững.

¹⁴ Tham gia giải Búa liềm vàng, cuộc thi chính luận bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng lần thứ tư (2024) đạt 08 giải A, 19 giải B, 16 giải C; lần thứ 5 (2025) đạt 07 giải A, 9 giải B, 10 giải C.

rèn luyện tích cực cho cán bộ, chiến sĩ. Những chuyển biến đó góp phần quan trọng nâng cao bản lĩnh chính trị, ý chí quyết tâm và tinh thần trách nhiệm của quân nhân trong thực hiện nhiệm vụ.

Tình hình chính trị, tư tưởng toàn quân ổn định; cán bộ, chiến sĩ có bản lĩnh chính trị vững vàng, đề cao trách nhiệm, chủ động khắc phục khó khăn, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Đặc biệt, các đơn vị làm nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biên giới, biển, đảo, tham gia phòng, chống, khắc phục hậu quả thiên tai, dịch bệnh, tìm kiếm cứu nạn, cứu hộ, đã chủ động làm tốt công tác giáo dục chính trị, lãnh đạo tư tưởng, quản lý kỷ luật; cán bộ, chiến sĩ nắm chắc chủ trương, đối sách của Đảng, Nhà nước, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, giữ vững ý chí quyết tâm, không ngại khó khăn, gian khổ, kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc; hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ” tiếp tục được tỏa sáng, được Đảng, Nhà nước và Nhân dân ghi nhận, đánh giá cao. Tình hình chấp hành kỷ luật trong toàn quân những năm gần đây có chuyển biến tích cực, số vụ việc vi phạm kỷ luật, mất an toàn giảm 03 năm liên tục trên cả 03 tiêu chí.

Bốn là, phương thức phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” được thực hiện đa dạng và phong phú.

Các hình thức và phương pháp phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” được các chủ thể sử dụng đa dạng và phong phú. Cấp ủy, tổ chức đảng và cán bộ chủ trì các cấp vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, phương pháp tiến hành, kết hợp giữa giáo dục chính trị, tổ chức sinh hoạt chính trị tư tưởng, sinh hoạt ngày đảng, ngày đoàn, tọa đàm, giao lưu, các phong trào thi đua và việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh trong các cơ quan, đơn vị; phối hợp với cấp ủy, chính quyền, các tổ chức ở địa phương và gia đình quân nhân; thực hiện tốt chức năng đội quân công tác và đội quân lao động sản xuất của Quân đội.

Các phong trào thi đua, cuộc vận động trong toàn quân được triển khai sâu rộng, góp phần quan trọng vào việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” trong tình hình mới. Cuộc vận động phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới được tổ chức thực hiện gắn với các phong trào thi đua quyết thắng và nhiệm vụ chính trị của từng cơ quan, đơn vị. Thông qua các phong trào này, nhiều nội dung giáo dục, rèn luyện phẩm chất, đạo đức, lối sống của người quân nhân cách mạng được cụ thể hóa bằng những tiêu chí, việc làm thiết thực, tạo động lực để cán bộ, chiến sĩ không ngừng tu dưỡng, rèn luyện và phấn đấu vươn lên trong công tác, học tập và sinh hoạt. Các thiết chế văn hóa được củng cố, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao được duy trì thường xuyên, góp phần tạo không khí đoàn kết, gắn bó trong đơn vị. Môi trường sinh hoạt văn hóa phong phú, lành mạnh không chỉ nâng cao đời sống tinh thần của bộ đội, mà còn tạo điều kiện thuận lợi để bồi dưỡng nhân cách, xây dựng lối sống trong sáng, qua đó tiếp tục làm sâu sắc và lan tỏa những giá trị tốt đẹp của hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ”.

Toàn quân đã chú trọng làm tốt công tác tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện tốt đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, quan tâm chăm lo đến công tác chính sách đối với quân đội và hậu phương quân đội. Triển khai hiệu quả phong trào thi đua “Quân đội chung sức xây dựng nông thôn mới”, “Quân đội chung tay vì người nghèo - không để ai bị bỏ lại phía sau”, “Dân vận khéo”, xây dựng “Đơn vị dân vận tốt” và nhiều mô hình khác¹⁶. Quân đội luôn là lực lượng xung kích, đi đầu trong phòng, chống dịch bệnh¹⁷; phòng, chống, khắc phục hậu quả thiên tai, tìm kiếm cứu hộ, cứu nạn¹⁸; nhiều cán bộ, chiến sĩ đã không quản hiểm nguy, dũng cảm hy sinh trong khi làm nhiệm vụ. Hình ảnh cán bộ, chiến sĩ luôn có mặt ở những nơi khó khăn, hiểm nguy để giúp đỡ Nhân dân ứng phó với thiên tai, dịch bệnh đã góp phần tô thắm phẩm chất, hình ảnh cao đẹp “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới.

b) Hạn chế, khuyết điểm và nguyên nhân

* Hạn chế, khuyết điểm:

Một là, công tác lãnh đạo tư tưởng, giáo dục chính trị ở một số cơ quan, đơn vị có thời điểm chưa thật sự chủ động, chưa kịp thời nắm bắt và định hướng những vấn đề nảy sinh trong thực tiễn; nội dung, hình thức giáo dục còn chậm đổi mới nên hiệu quả chưa cao. Một số ít cán bộ, chiến sĩ chưa nhận thức đầy đủ, chưa nêu cao trách nhiệm trong giữ gìn, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ. Việc quản lý, nắm bắt diễn biến tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ có nơi chưa thường xuyên, thiếu chiều sâu. Bên cạnh đó, quản lý các mối quan hệ xã hội, nhất là quan hệ trên không gian mạng và ngoài giờ công tác, sinh hoạt ở một số trường hợp còn chưa chặt chẽ, tiềm ẩn những yếu tố ảnh hưởng đến tư tưởng, nhận thức và hành vi của quân nhân.

¹⁶ Các mô hình tiêu biểu: “Xóa một hộ đói, giảm một hộ nghèo”, “Hũ gạo vì người nghèo”, “4 cùng” (cùng ăn, cùng ở, cùng làm, cùng nói tiếng dân tộc), “Bò giống giúp người nghèo biên giới”, “Nâng bước em tới trường”, “Trái tim cho em”, “Gắn kết giữa hộ gia đình người Kinh với hộ gia đình người đồng bào dân tộc thiểu số”, “Cánh sát biển đồng hành cùng ngư dân”, “Hải quân Việt Nam làm điểm tựa cho ngư dân vươn khơi bám biển”...

¹⁷ Tiêu biểu như trong phòng, chống đại dịch Covid-19: toàn quân đã huy động gần 140 nghìn cán bộ, chiến sĩ và dân quân tự vệ tham gia; duy trì trên 24 nghìn tổ, chốt kiểm soát tuyến biên giới đường bộ, đường sông để ngăn chặn sự xâm nhập của dịch bệnh; triển khai 190 khu cách ly tập trung cho trên 300 nghìn lượt người dân đến cách ly, điều trị; tăng cường gần một vạn bác sĩ, nhân viên quân y và hàng trăm tấn thuốc men, trang thiết bị y tế; triển khai 12 bệnh viện dã chiến truyền nhiễm và trung tâm điều trị Covid-19; trên một nghìn tổ tiêm vắc-xin, tổ quân y cơ động và 400 bệnh xá cơ động; vận chuyển, phân phối trên 35 triệu liều vắc-xin để đẩy nhanh tiến độ tiêm chủng quốc gia; tiếp nhận, hỏa táng và đưa tro cốt người bệnh tử vong về với gia đình, làm ấm lòng người dân trong hoạn nạn. Quân đội đã huy động hàng triệu ngày công của cán bộ, chiến sĩ và dân quân tự vệ thu hoạch nông sản; vận chuyển trên 6 nghìn tấn hàng hóa, nông sản, lương thực, thực phẩm, nhu yếu phẩm; hàng chục triệu túi an sinh; vận động, tiếp nhận ủng hộ các tổ chức, cá nhân ngoài quân đội ủng hộ nhân dân vùng dịch gần 500 tỷ đồng; toàn quân ủng hộ trên 1.000 tỷ đồng...

¹⁸ Từ 2016-2025: điều động cán bộ, chiến sĩ Quân đội, dân quân tự vệ 1.967.322 lượt người (đạt 82% so với toàn quốc) và 112.284 lượt phương tiện (đạt 79% so với toàn quốc); ứng phó, khắc phục hậu quả 26.072 sự cố, thiên tai, dịch bệnh trong đó có 106 cơn bão, 48 áp thấp nhiệt đới. Kết quả cứu được 30.325 người, 2.707 phương tiện; kêu gọi 25.190.570 lượt người với 5.277.663 lượt phương tiện; hỗ trợ di dời: 668.028 hộ/2.664.708 người đến nơi tránh trú an toàn; chữa cháy 8.740 căn nhà và 17.969 ha rừng. Đặc biệt, Quân đội cử 156 quân nhân và các phương tiện làm nhiệm vụ quốc tế khắc phục hậu quả động đất tại Thổ Nhĩ Kỳ và Myanmar được Đảng, Nhà nước, Nhân dân và cộng đồng quốc tế đánh giá cao.

Cấp ủy, tổ chức đảng, người chỉ huy, cơ quan chính trị các cấp đã thực hiện tốt vai trò lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức việc phát huy các giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”, được thể hiện ở các nghị quyết, chương trình hành động. Quân ủy Trung ương đã ra Nghị quyết số 847-NQ/QUTW về phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân; cấp ủy các cấp đã ban hành nghị quyết chuyên đề, nghị quyết lãnh đạo hằng năm về thực hiện tốt việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, Nghị quyết số 847-NQ/QUTW của Quân ủy Trung ương. Tổ chức học tập, thực hiện chuyên đề toàn khóa phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới.

Lãnh đạo, chỉ đạo kết hợp chặt chẽ giữa công tác tư tưởng, tổ chức và chính sách; tăng cường công tác giáo dục chính trị, lãnh đạo tư tưởng, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho các đối tượng bằng nhiều hình thức, phương pháp, mô hình sáng tạo, hiệu quả¹⁵. Kịp thời thông tin, tuyên truyền, định hướng tư tưởng, dư luận trước các sự kiện chính trị quan trọng, những diễn biến mới, phức tạp, nhạy cảm, tạo sự thống nhất cao về nhận thức và hành động của quân nhân, nhất là đối tượng chiến sĩ mới, đơn vị điều chỉnh tổ chức khi thực hiện chính quyền địa phương 2 cấp; lực lượng làm nhiệm vụ ở nơi khó khăn...; xây dựng bản lĩnh chính trị, ý thức trách nhiệm của cán bộ, chiến sĩ, tự giác chấp hành nghiêm kỷ luật, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Thực hiện có hiệu quả dân chủ và kỷ luật, quan tâm chăm lo xây dựng môi trường văn hóa quân sự tốt đẹp, lành mạnh, phong phú và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho bộ đội.

Các cơ quan công tác quần chúng (Ban Thanh niên Quân đội, Ban Phụ nữ Quân đội, Ban Công đoàn quốc phòng) đã ban hành các hướng dẫn xác định rõ mục tiêu, chỉ tiêu, nội dung, biện pháp; xây dựng các tiêu chí phấn đấu cho từng đối tượng phù hợp, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ thực hiện. Hằng năm, các tổ chức quần chúng trong toàn quân đã xây dựng chương trình hành động, phát động và tổ chức cho 100% cán bộ, đoàn viên, hội viên xây dựng kế hoạch, đăng ký phấn đấu thực hiện giữ vững và lan tỏa các đặc trưng của giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

Ba là, đặc trưng giá trị văn hóa và nội dung phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” được thể hiện sinh động và rõ nét.

Các đặc trưng giá trị văn hóa và nội dung phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” được các chủ thể và đối tượng trong cơ quan, đơn vị thực hiện toàn diện và hiệu quả. Nhiều nội dung cốt lõi của giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” đã được quán triệt sâu rộng, góp phần củng cố niềm tin, lý tưởng và động cơ phấn đấu đúng đắn cho cán bộ, chiến sĩ. Trên cơ sở nhận thức ngày càng sâu sắc, các chuẩn mực đạo đức, lối sống của người quân nhân cách mạng tiếp tục được bồi dưỡng và phát huy. Tinh thần đoàn kết, ý thức trách nhiệm với tập thể, thái độ tận tụy trong công tác, gương mẫu trong sinh hoạt và chấp hành nghiêm kỷ luật quân đội ngày càng được đề cao. Đồng thời, ý thức tổ chức kỷ luật, tác phong chính quy và nếp sống văn hóa trong đơn vị được củng cố, tạo nên môi trường

¹⁵ Năm 2025, Cục Tuyên huấn đã phối hợp, phát hành tài liệu “Những mô hình tiêu biểu, cách làm sáng tạo, hiệu quả trong quản lý tư tưởng quân nhân ở các đơn vị quân đội hiện nay”.

Hai là, ở một số cơ quan, đơn vị, cấp ủy và chỉ huy chưa thật sự quan tâm đúng mức đến việc lãnh đạo, chỉ đạo phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”. Năng lực cụ thể hóa chủ trương, yêu cầu thành các nội dung, tiêu chí và biện pháp thực hiện còn hạn chế, thiếu tính đồng bộ và chưa sát với đặc điểm, nhiệm vụ của đơn vị. Trong tổ chức triển khai, có nơi chưa thật sự quyết liệt, thiếu kiểm tra, đôn đốc thường xuyên, dẫn đến hiệu quả thực hiện chưa cao, chưa tạo được sự chuyển biến rõ nét trong nhận thức và hành động của cán bộ, chiến sĩ.

Ba là, nhận thức, trách nhiệm của một bộ phận cán bộ, chiến sĩ còn chưa sâu sắc, đầy đủ; thiếu tự giác, tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống, kỷ luật, lễ tiết, tác phong quân nhân; chưa gương mẫu trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ, “việc chấp hành kỷ luật quân đội, pháp luật nhà nước tuy có chuyển biến nhưng chưa thật sự vững chắc, vụ việc nghiêm trọng còn xảy ra ảnh hưởng đến uy tín, truyền thống của Quân đội, hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ”¹⁹.

* Nguyên nhân của hạn chế, khuyết điểm:

- Nguyên nhân khách quan: Tác động của mặt trái kinh tế thị trường và quá trình hội nhập quốc tế, làm nảy sinh những biểu hiện thực dụng, cá nhân chủ nghĩa, ảnh hưởng nhất định đến nhận thức và lối sống của một bộ phận cán bộ, chiến sĩ. Bên cạnh đó, sự phát triển mạnh mẽ của môi trường thông tin và không gian mạng với nhiều luồng thông tin phức tạp cũng đặt ra không ít thách thức trong quản lý, định hướng tư tưởng. Đồng thời, yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội trong điều kiện mới ngày càng cao, đòi hỏi phải tiếp tục đổi mới nội dung, hình thức và biện pháp phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

- Nguyên nhân chủ quan: Nhận thức và trách nhiệm của một số cấp ủy, tổ chức đảng và cán bộ chủ trì về vị trí, ý nghĩa của nhiệm vụ phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” chưa thật sự đầy đủ, dẫn đến việc lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện có lúc, có nơi chưa quyết liệt. Bên cạnh đó, nội dung và hình thức giáo dục chính trị, tư tưởng ở một số cơ quan, đơn vị còn chậm đổi mới, chưa thật sự hấp dẫn, chưa gắn chặt với những vấn đề thực tiễn đặt ra. Công tác quản lý, giáo dục, rèn luyện cán bộ, chiến sĩ có mặt chưa chặt chẽ, nhất là trong việc nắm bắt diễn biến tư tưởng và các mối quan hệ xã hội. Đồng thời, ý thức tự giác tu dưỡng, rèn luyện của một số cán bộ, chiến sĩ chưa cao, chưa thường xuyên “tự soi, tự sửa” theo các giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

2. Một số kinh nghiệm chủ yếu phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới

Một là, quán triệt sâu sắc và làm tốt công tác giáo dục, cụ thể hóa kịp thời các văn bản lãnh đạo, chỉ đạo của Trung ương phù hợp với đặc điểm, tình hình, chức năng, nhiệm vụ của Quân đội và đơn vị; lãnh đạo, chỉ đạo phải thường xuyên, quyết liệt, toàn diện, đồng bộ, hiệu quả, thống nhất từ Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng đến cơ sở và chi bộ.

¹⁹ Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam, *Tài liệu nghiên cứu, học tập, quán triệt Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII, nhiệm kỳ 2025 - 2030*, Nxb QĐND, Hà Nội, 2025, tr.36

Hai là, bám sát thực tiễn, lựa chọn đúng, trúng khâu đột phá trong nhiệm kỳ và từng thời điểm để triển khai thực hiện đồng bộ trong toàn quân và mỗi cơ quan, đơn vị; gắn kết chặt chẽ với thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, quy định của Đảng, Quân ủy Trung ương về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện “mẫu mực, tiêu biểu”; với đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, phong trào thi đua quyết thắng và cuộc vận động của các cấp, các ngành, địa phương.

Ba là, xây dựng, hoàn thiện quy định cụ thể về trách nhiệm nêu gương, về thực hành “tự soi, tự sửa”, về thực hiện cam kết tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu hằng năm của cán bộ, đảng viên và quần chúng; nêu cao trách nhiệm, tính tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, cán bộ chủ trì các cấp trong phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

Bốn là, thường xuyên quan tâm đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp tuyên truyền, làm cho giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” được lan tỏa sâu rộng trong toàn quân và toàn quốc; phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, lực lượng trong và ngoài Quân đội, vai trò tham mưu, đề xuất, chỉ đạo và hướng dẫn tổ chức thực hiện của các cơ quan chức năng trong phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

Năm là, thường xuyên kiểm tra, giám sát, đôn đốc, hướng dẫn của cấp ủy, chỉ huy cơ quan, đơn vị, của ủy ban kiểm tra và cơ quan chức năng về việc thực hiện phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”; làm tốt việc sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm, kịp thời biểu dương, khen thưởng, nhân rộng các mô hình mới, cách làm hay, sáng tạo, hiệu quả, các điển hình tiên tiến, tạo sự chuyển biến rõ nét trên thực tế.

Phần 3

QUAN ĐIỂM, MỤC TIÊU VÀ NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA “BỘ ĐỘI CỤ HỒ” THỜI KỲ MỚI

Những năm tới, tình hình thế giới, khu vực dự báo tiếp tục chuyển biến nhanh, phức tạp theo hướng đa cực, đa trung tâm, đa tầng, phân mảnh và phân tuyến mạnh. Hòa bình, hợp tác và phát triển vẫn là xu thế lớn, song đang đứng trước nhiều thách thức mới. Cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn; xung đột, chiến tranh diễn ra ở nhiều khu vực; các thách thức toàn cầu; cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư có tác động sâu sắc đến mọi lĩnh vực, trong đó có quốc phòng, an ninh.

Sau 40 năm đổi mới, đất nước ta đạt được nhiều thành tựu quan trọng trên các lĩnh vực. Cuộc cách mạng tinh gọn bộ máy hệ thống chính trị, cùng với các quyết sách chiến lược của Trung ương đang tạo cơ hội lịch sử, bước ngoặt cho sự phát triển đột phá của đất nước và xây dựng Quân đội. Tuy nhiên, những năm tới, đất nước vẫn còn nhiều khó khăn, thách thức. Việc sắp xếp tổ chức, bộ máy, đơn vị hành chính cấp tỉnh, cấp xã và mục tiêu, yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2030 đặt ra những vấn đề mới liên quan đến cơ chế, chính sách, lãnh đạo, chỉ huy, quản lý, điều hành, tổ chức, bố trí lực lượng, xây dựng thể trận phòng thủ và nghệ thuật quân sự bảo vệ Tổ quốc. Bốn nguy cơ Đảng ta chỉ ra vẫn tồn tại, có mặt diễn biến phức tạp hơn; các thế lực thù địch tăng cường chống phá Đảng, Nhà nước và lực lượng vũ trang; xử lý quan hệ quốc tế, nhất là với các nước lớn đứng trước nhiều thách thức.

Quân đội đẩy mạnh xây dựng cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Chất lượng tổng hợp, sức mạnh, trình độ và khả năng sẵn sàng chiến đấu của toàn quân được nâng lên. Bản chất cách mạng, truyền thống vẻ vang của Quân đội được giữ vững và phát huy. Tuy nhiên, nhiệm vụ xây dựng Quân đội, củng cố quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc có sự bổ sung, phát triển; nhiều nhiệm vụ mới, đột xuất với yêu cầu ngày càng cao. Điều kiện hậu phương, gia đình của không ít cán bộ, chiến sĩ còn nhiều khó khăn... đã và đang tác động đến tâm tư, tình cảm và việc thực hiện nhiệm vụ của cán bộ, chiến sĩ. Các thế lực thù địch tiếp tục đẩy mạnh thực hiện âm mưu “phi chính trị hóa” quân đội, nhằm phủ nhận chức năng, nhiệm vụ và bản chất, truyền thống tốt đẹp của Quân đội nhân dân Việt Nam, qua đó làm lu mờ, bôi đen giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

1. Quan điểm, mục tiêu phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới

a) Quan điểm

Một là, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới là nguyên tắc, giải pháp cơ bản hàng đầu để thực hiện thắng lợi mục tiêu xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị, làm cơ sở nâng cao chất lượng tổng hợp, sức mạnh chiến đấu của toàn quân, góp phần xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; làm nòng cốt trong sự nghiệp quốc phòng, xây dựng nền quốc phòng toàn dân vững mạnh, hiện đại, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc trong tình hình mới; xây dựng Đảng bộ Quân đội trong sạch, vững mạnh toàn diện, mẫu mực, tiêu biểu, lãnh đạo toàn quân hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ.

Hai là, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới vừa có ý nghĩa chiến lược, lâu dài, đồng thời cũng là yêu cầu cấp bách, cần được tiến hành chủ động, tích cực, sáng tạo và kiên trì; trở thành nhu cầu tự thân, ý thức tự giác, việc làm thường xuyên của cán bộ, đảng viên và quần chúng; khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, tự chủ, tự tin, tự lực, tự cường, tự hào dân tộc và truyền thống anh hùng của Quân đội, làm cho giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thấm sâu vào đời sống bộ đội, trở thành phong cách sinh hoạt, học tập, công tác, huấn luyện, rèn luyện hằng ngày của cán bộ, chiến sĩ, đồng thời là nguồn lực nội sinh quan trọng, động lực to lớn trong xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

Ba là, kết hợp chặt chẽ phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới với tiếp tục đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, thực hiện Nghị quyết số 847-NQ/QUTW ngày 28/12/2021 của Quân ủy Trung ương, Cuộc vận động phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới và các phong trào thi đua, các cuộc vận động của Đảng, Nhà nước, Quân đội bằng nhiều cách làm sáng tạo, phù hợp, hiệu quả. Phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới cần gắn kết chặt chẽ với xây dựng và phát triển văn hóa chính trị, văn hóa quân sự, cụ thể hóa và thực hiện hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam.

Bốn là, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới góp phần xây dựng bản lĩnh, ý chí, niềm tin, bồi dưỡng phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, ý thức tổ chức kỷ luật, phương pháp, tác phong công tác cho cán bộ, chiến sĩ; cổ vũ, động viên, khích lệ toàn quân vượt qua mọi khó khăn, thử thách, nêu cao ý chí độc lập, tự chủ, tự lực, tự cường, chủ động, sáng tạo, quyết chiến, quyết thắng; khắc phục kịp thời nhận thức, tư tưởng lệch lạc, những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; chủ động đấu tranh làm thất bại âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình”, “phi chính trị hóa” quân đội của các thế lực thù địch.

Năm là, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới là trách nhiệm chính trị của cấp ủy, chỉ huy các cấp và cán bộ, chiến sĩ toàn quân; đề cao tính tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, cán bộ chủ trì cơ quan, đơn vị và vai trò xung kích của đoàn viên, thanh niên, hội viên trong lan tỏa giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”; xây dựng cơ quan, đơn vị có môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong phú; đề cao tự phê bình và phê bình, nghiêm túc “tự soi, tự sửa”; kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống”, trong đó “xây” là nhiệm vụ cơ bản, lâu dài, “chống” là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên.

b) Mục tiêu

Thứ nhất, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” góp phần giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng, sự quản lý, điều hành tập trung, thống nhất của Nhà nước đối với Quân đội; củng cố vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, tăng cường bản chất giai cấp công nhân, tính

nhân dân, tính dân tộc của Quân đội trong một chỉnh thể thống nhất, chặt chẽ, bảo đảm trong bất kỳ tình huống nào Quân đội luôn tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, có ý chí quyết tâm chiến đấu cao, sẵn sàng nhận và hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao, xứng đáng với niềm tin yêu và sự kỳ vọng lớn lao của Đảng, Nhà nước và Nhân dân.

Thứ hai, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” vào thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị của mỗi cơ quan, đơn vị và công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; giải quyết hiệu quả các đột phá, tập trung khắc phục khâu yếu, mặt yếu, tạo sự chuyển biến toàn diện về chất lượng, hiệu quả công tác. Đồng thời, thực hiện tốt chức năng đội quân chiến đấu, đội quân công tác và đội quân lao động sản xuất, vai trò nòng cốt trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân và thế trận quốc phòng toàn dân vững mạnh, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa; giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để xây dựng, phát triển đất nước giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội.

Thứ ba, lan tỏa sâu rộng giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” vào xây dựng hệ thống tổ chức đảng trong Đảng bộ Quân đội trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ, thực sự tiêu biểu về trí tuệ và năng lực tổ chức thực tiễn, lãnh đạo cơ quan, đơn vị hoàn thành tốt nhiệm vụ. Chấp hành nghiêm túc, đầy đủ các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng; nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của các cấp ủy, tổ chức đảng và hiệu lực, hiệu quả chỉ đạo, quản lý của tổ chức chỉ huy các cấp trong thực hiện nhiệm vụ.

Thứ tư, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” vào xây dựng hệ thống tổ chức chỉ huy, cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện “mẫu mực, tiêu biểu”, các tổ chức quần chúng và hội đồng quân nhân vững mạnh xuất sắc; xây dựng cho cán bộ, chiến sĩ toàn quân có bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng, năng lực công tác tốt; đề cao ý thức, trách nhiệm trong xây dựng nếp sống chính quy, chấp hành pháp luật Nhà nước và kỷ luật quân đội, thực hiện theo chức trách, nêu gương bằng hành động tích cực, hiệu quả.

Thứ năm, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” vào củng cố, tăng cường mối quan hệ đoàn kết, gắn bó máu thịt giữa Quân đội với Nhân dân, góp phần xây dựng “thế trận lòng dân” vững chắc; toàn quân tiếp tục nêu cao tinh thần “phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân”; tăng cường đoàn kết quốc tế trong sáng, thủy chung; giữ vững, phát huy bản chất và truyền thống anh hùng của Quân đội nhân dân Việt Nam, qua đó lan tỏa sâu rộng hình ảnh cao đẹp “Bộ đội Cụ Hồ” trong lòng Nhân dân và bạn bè quốc tế.

2. Nhiệm vụ, giải pháp phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới

a) Nhóm nhiệm vụ, giải pháp về công tác chính trị, tư tưởng

Cấp ủy, tổ chức đảng, chính ủy, chính trị viên, người chỉ huy và cơ quan chính trị các cấp tập trung đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho cán bộ, đảng viên và quần chúng trong đơn vị có nhận thức đúng, đầy đủ và sâu sắc về vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng của phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Toàn quân tiếp tục đổi mới căn bản, toàn diện công tác giáo dục chính trị, tư tưởng gắn với phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội

Cụ Hồ” thời kỳ mới; quán triệt, thực hiện nghiêm túc các văn bản lãnh đạo, chỉ đạo của Quân ủy Trung ương, Tổng cục Chính trị, nhất là Chỉ thị số 2423-CT/QUTW ngày 09/11/2023 của Thường vụ Quân ủy Trung ương về đổi mới công tác giáo dục chính trị trong giai đoạn mới, Quy chế giáo dục chính trị trong Quân đội nhân dân và Dân quân tự vệ Việt Nam. Tổ chức tốt các đợt sinh hoạt chính trị, tư tưởng, tự phê bình và phê bình, “tự soi, tự sửa” theo kế hoạch của Trung ương, Quân ủy Trung ương, gắn kết chặt chẽ phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” với công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị, thực hiện kế hoạch đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, Cuộc vận động phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới, Nghị quyết số 847-NQ/QUTW của Quân ủy Trung ương; thực hiện hiệu quả chỉ đạo của đồng chí Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm về “2 kiên định, 2 đầy mạnh, 2 ngăn ngừa” và phương châm “5 vững”.

Đẩy mạnh công tác tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận về phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới theo hướng thiết thực, hiệu quả. Cập nhật, bổ sung kịp thời nội dung phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới trong giảng dạy các môn học xã hội và nhân văn ở các nhà trường quân đội. Triển khai nghiên cứu một số đề tài, chuyên đề khoa học các cấp có liên quan đến phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới sát với đặc điểm, yêu cầu nhiệm vụ của mỗi cơ quan, đơn vị; sử dụng kết quả nghiên cứu khoa học để biên soạn giáo trình, tập bài giảng, tài liệu học tập, viết và công bố các bài báo khoa học. Đồng thời, đưa vào nội dung công tác giáo dục chính trị, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật thường xuyên cho các đối tượng ở cơ quan, đơn vị. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cần tiến hành thường xuyên, liên tục và toàn diện, nhưng có trọng tâm, trọng điểm; bám sát thực tiễn đơn vị và xuất phát từ thực tiễn quá trình học tập, sinh hoạt, công tác của cán bộ, chiến sĩ để xác định nội dung tuyên truyền, giáo dục, tránh dàn trải, chung chung. Trong đó, tập trung tuyên truyền, phổ biến cho mọi cán bộ, đảng viên và quần chúng toàn quân nhận thức sâu sắc quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng được thể hiện trong các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, quy định của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư về xây dựng, chỉnh đốn Đảng; đặc biệt là chủ trương của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng được thể hiện trong Chuyên đề của Quân ủy Trung ương “Về phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân” và Nghị quyết số 847-NQ/QUTW của Quân ủy Trung ương “Về phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới”. Coi trọng tuyên truyền, giáo dục về mục tiêu, lý tưởng cách mạng, lý tưởng sống, trách nhiệm và nghĩa vụ của quân nhân; giáo dục về nội dung “4 kiên định”: “Kiên định, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lý luận về đường lối đổi mới; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; kiên định đẩy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới; kiên định các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng”²⁰; giáo dục lòng yêu nước, tự hào dân tộc, truyền thống

²⁰ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*, tập I, Sdd, tr. 81.

của Quân đội, đơn vị, quê hương và gia đình; giáo dục ý thức tổ chức kỷ luật, tinh thần phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân, sẵn sàng chịu đựng gian khổ, hy sinh, khắc phục khó khăn, hoàn thành nhiệm vụ...

Để đạt hiệu quả cao, các cơ quan, đơn vị trong toàn quân cần vận dụng linh hoạt, đồng bộ nhiều hình thức, biện pháp sát với từng đối tượng cụ thể. Trong đó, coi trọng thực hiện tốt các hình thức như: thông qua hoạt động giáo dục chính trị tư tưởng, nhất là các hình thức giáo dục chính trị tại đơn vị đã được xác định trong Quy chế giáo dục chính trị trong Quân đội nhân dân và Dân quân tự vệ Việt Nam; thông qua công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật và quá trình thực hiện chức trách, nhiệm vụ của cán bộ, chiến sĩ; thông qua các buổi sinh hoạt tập thể, hoạt động ngoại khóa, bồi trợ, tọa đàm, trao đổi, diễn đàn, thi tìm hiểu, giao lưu, kết nghĩa; duy trì và thực hiện nghiêm nền nếp, hiệu quả các hình thức sinh hoạt chính trị, tư tưởng, sinh hoạt của hội đồng quân nhân và các tổ chức quần chúng, sinh hoạt đối thoại dân chủ, sinh hoạt Ngày đảng, Ngày pháp luật, Ngày chính trị và văn hóa tinh thần ở cơ sở...

Kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục cơ bản với giáo dục truyền thống, niềm vinh dự, tự hào, trách nhiệm quân nhân; giáo dục chung với giáo dục riêng, cá biệt; giáo dục thường xuyên với quán triệt nhiệm vụ, giáo dục với quản lý, rèn luyện kỷ luật; giữa giáo dục thuyết phục, cảm hóa với các biện pháp hành chính, xử lý kỷ luật nghiêm minh. Kết hợp chặt chẽ công tác tư tưởng với công tác tổ chức, công tác cán bộ và công tác chính sách; kết hợp giữa phong trào thi đua quyết thắng và các cuộc vận động, tạo không khí thi đua sôi nổi, rộng khắp trong đơn vị để nâng cao hiệu quả phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới.

Tăng cường hoạt động thông tin, tuyên truyền; tập trung chấn chỉnh, quản lý thông tin trên mạng Internet, các mạng xã hội và blog cá nhân. Quản lý có hiệu quả hoạt động báo chí theo đúng định hướng của Đảng và Nhà nước. Trong đó, các cơ quan báo chí, đơn vị văn hóa nghệ thuật quân đội cần duy trì và nâng cao chất lượng các chuyên trang, chuyên mục, tin bài, tác phẩm văn học, nghệ thuật; tăng cường tuyên truyền sâu rộng trên các phương tiện thông tin đại chúng, nền tảng số, trang tin của Bộ Quốc phòng, mạng quân sự của các quân khu, quân đoàn, quân chủng, binh chủng, học viện, nhà trường... bằng nội dung, hình thức phong phú; kịp thời định hướng dư luận xã hội trước những vấn đề nhạy cảm, phức tạp liên quan đến phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

Phát huy vai trò đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên các cấp, nâng cao chất lượng tuyên truyền, định hướng nhận thức, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên, quần chúng; vai trò của các thiết chế văn hóa (Bảo tàng, nhà văn hóa, phòng Hồ Chí Minh, hệ thống truyền thanh, bảng tin, bảng ảnh, pa nô, áp phích, băng cờ, khẩu hiệu...) trong tuyên truyền về nội dung giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”; mô hình mới, cách làm sáng tạo, hiệu quả, gương người tốt, việc tốt... nhằm tạo sức lan tỏa sâu rộng, làm cho các giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thấm sâu vào đời sống bộ đội một cách tự nhiên, bền vững.

Đặc biệt, cần phát huy tốt vai trò của cấp ủy, chính quyền địa phương, các đoàn thể, tổ chức chính trị - xã hội ở cơ sở, của dư luận tập thể, đội ngũ báo cáo viên các cấp và gia đình, người thân; tăng cường tuyên truyền, giáo dục trên các phương tiện thông tin đại chúng của Trung ương và địa phương bằng nội dung, hình thức phong phú; kịp thời phổ biến, nhân rộng kinh nghiệm, cách làm hay của các cơ quan, đơn vị trong thực hiện nhiệm vụ, nhất là trong thực hiện nhiệm vụ huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, tìm kiếm cứu hộ, cứu nạn, khắc phục hậu quả thiên tai, giáo dục và đào tạo, nghiên cứu khoa học, công tác dân vận, thực hiện các cuộc vận động, phong trào thi đua quyết thắng, tham gia lực lượng gìn giữ hòa bình của Liên hợp quốc... tạo sự thống nhất cao về nhận thức và hành động trong cả hệ thống chính trị và toàn dân đối với nhiệm vụ phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới.

b) Nhóm nhiệm vụ, giải pháp về tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, hướng dẫn của cấp ủy, chỉ huy, cơ quan chính trị các cấp

Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, tổ chức đảng các cấp. Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp thường xuyên quán triệt sâu sắc và cụ thể hóa các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Đảng, của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng về nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc, xây dựng Quân đội, đặc biệt là các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, quy định, hướng dẫn về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, Nghị quyết số 847-NQ/QUTW của Quân ủy Trung ương, Cuộc vận động phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới... Căn cứ vào tình hình, đặc điểm, nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp phải đưa nội dung phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới vào nghị quyết lãnh đạo hằng năm, thường kỳ hoặc chuyên đề của đơn vị để lãnh đạo, chỉ đạo, quán triệt, triển khai thực hiện.

Nghị quyết của cấp ủy, tổ chức đảng phải đề ra được chủ trương, biện pháp lãnh đạo phù hợp với điều kiện hoạt động của đơn vị, bảo đảm đồng bộ, toàn diện, có trọng tâm, trọng điểm, có tính dự báo và sát thực tiễn; gắn kết chặt chẽ phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” với xây dựng cấp ủy, tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh toàn diện, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện “mẫu mực, tiêu biểu”. Nghị quyết phải được quán triệt kịp thời, đầy đủ đến mọi cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ chủ trì các cấp, xác định rõ trách nhiệm của lãnh đạo, chỉ huy; đồng thời, đưa nội dung phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” vào sinh hoạt chính trị, tư tưởng thường xuyên của tất cả các tổ chức trong cơ quan, đơn vị.

Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp triển khai thực hiện nghị quyết bảo đảm chặt chẽ, hiệu quả; tổ chức rà soát, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các quy chế, quy định, nhất là quy chế lãnh đạo thực hiện các mặt công tác trọng yếu, nhạy cảm. Phân công cấp ủy viên phụ trách cụ thể; thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ; lãnh đạo, chỉ đạo tiến hành tốt hoạt động sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm, kịp thời đề xuất các biện pháp thực hiện trong thời gian tới.

Đẩy mạnh đổi mới phương thức lãnh đạo của Quân ủy Trung ương và cấp ủy các cấp; xây dựng phong cách lãnh đạo, phương pháp công tác khoa học, dân chủ, sâu sát, cụ thể, phát huy trí tuệ tập thể, đề cao trách nhiệm cá nhân, nhất là cán bộ chủ trì; lấy kết quả thực hiện nhiệm vụ chính trị nói chung, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” nói riêng làm căn cứ chủ yếu để đánh giá, xếp loại chất lượng tổ chức đảng, đảng viên và cán bộ các cấp; kiên quyết khắc phục biểu hiện né tránh, đùn đẩy, sợ trách nhiệm.

Tập trung nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của cấp ủy, tổ chức đảng và chất lượng đội ngũ đảng viên, nhất là ở cơ sở. Kịp thời kiện toàn các cấp ủy, tổ chức đảng đồng bộ với điều chỉnh tổ chức Quân đội; gắn xây dựng đội ngũ cấp ủy viên với cán bộ chủ trì các cấp bảo đảm cơ cấu, chất lượng. Chấp hành nghiêm các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng, đặc biệt là nguyên tắc tập trung dân chủ, tự phê bình và phê bình. Nâng cao chất lượng công tác phát triển đảng viên; tăng cường quản lý, giáo dục, rèn luyện đảng viên; kịp thời rà soát, sàng lọc đưa những đảng viên không đủ tư cách ra khỏi Đảng. Chấp hành nghiêm nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo công tác cán bộ và quản lý đội ngũ cán bộ; thực hiện đúng nguyên tắc, quy trình, thủ tục, thẩm quyền các khâu, các bước công tác cán bộ; tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; chú trọng phát hiện, bồi dưỡng cán bộ trẻ, cán bộ nữ, cán bộ người dân tộc thiểu số; đột phá đẩy mạnh thu hút, trọng dụng nhân tài; xây dựng, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao; xây dựng đội ngũ sĩ quan dự bị đáp ứng tốt yêu cầu động viên theo các trạng thái quốc phòng. Kiểm soát chặt chẽ quyền lực trong công tác cán bộ, chống chạy chức, chạy quyền.

Tăng cường sự chỉ đạo, quản lý của chính ủy, chính trị viên (bí thư cấp ủy), người chỉ huy các cấp. Chính ủy, chính trị viên (bí thư cấp ủy), người chỉ huy các cấp trong Quân đội cần quán triệt, cụ thể hóa các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, quy định, hướng dẫn của cấp trên về phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” vào cấp mình cho phù hợp; nghiên cứu, phát hiện những vấn đề mới, những nội dung còn bất cập hoặc không còn phù hợp với sự phát triển của thực tiễn để đề xuất với cấp có thẩm quyền điều chỉnh, bổ sung, hoàn thiện; khắc phục tình trạng bị động, trông chờ, ỷ lại hoặc chỉ dừng lại ở tham mưu những nội dung, nhiệm vụ đã thành nền nếp, mang tính ngắn hạn mà chưa tham mưu được chủ trương lớn, dài hạn; chủ động nghiên cứu những vấn đề cần tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, đề xuất với cấp ủy cấp mình các chủ trương, biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo sát đúng. Khi có nghị quyết của cấp ủy, căn cứ tình hình thực tiễn để xây dựng chương trình, kế hoạch hành động hướng vào thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị, nhất là các khâu đột phá của cơ quan, đơn vị và nội dung, chỉ tiêu của phong trào thi đua quyết thắng, cuộc vận động của các cấp, các ngành...

Bám sát đặc điểm, tình hình cơ quan, đơn vị, vị trí, chức năng của các tổ chức và chức trách, nhiệm vụ của từng đối tượng để lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng hệ thống tiêu chí về phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới, bảo đảm sát chức năng, nhiệm vụ, ngắn gọn, dễ nhớ, dễ thực hiện và dễ đánh giá.

Chú trọng xây dựng, hoàn thiện các quy chế, quy định cụ thể về phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”; phân công cá nhân phụ trách từng hoạt động, từng nhiệm vụ cụ thể, bảo đảm “rõ người, rõ việc, rõ thời gian, rõ trách nhiệm, rõ thẩm quyền, rõ sản phẩm”, quyền đi đôi với trách nhiệm, nhiệm vụ gắn với nguồn lực, điều kiện thực hiện, sử dụng gắn với chính sách, chế độ đãi ngộ phù hợp với thực tiễn và yêu cầu công việc.

Chính ủy, chính trị viên (bí thư cấp ủy), người chỉ huy các cấp phải gương mẫu, thực sự là những người tiên phong trong thực hiện nghị quyết của cấp ủy về phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới; giải quyết tốt các mối quan hệ, phát huy dân chủ, tạo bầu không khí cởi mở để mọi cán bộ, đảng viên, quần chúng thuộc quyền mạnh dạn đóng góp ý kiến, đề xuất biện pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả việc thực hiện nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị nói chung và phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” nói riêng. Chủ động làm tốt công tác quản lý tư tưởng quân nhân, nắm và định hướng dư luận xã hội trong cơ quan, đơn vị; thường xuyên sâu sát, nắm bắt tâm tư, tình cảm, nhu cầu, nguyện vọng, lắng nghe và tôn trọng ý kiến của cán bộ, nhân viên, chiến sĩ, kịp thời giải quyết những kiến nghị, khó khăn, vướng mắc của cấp dưới; kết hợp phân công, giao nhiệm vụ với kiểm tra, theo dõi, quản lý, động viên, khuyến khích, khen thưởng, tạo điều kiện với nhắc nhở, chấn chỉnh, phê bình, xử phạt trong quá trình thực hiện nghị quyết của cấp ủy, kế hoạch công tác của người chỉ huy. Duy trì nghiêm nền nếp xây dựng chính quy, chấp hành điều lệnh, quản lý kỷ luật, góp phần xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện “mẫu mực, tiêu biểu”.

Tăng cường sự chỉ đạo, hướng dẫn của cơ quan chính trị các cấp. Cơ quan chính trị các cấp tích cực nghiên cứu, tham mưu, đề xuất cho cấp ủy, chính ủy, chính trị viên (bí thư cấp ủy), người chỉ huy những chủ trương, biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới bảo đảm đúng định hướng chính trị, sát với từng đối tượng; làm cho giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thực sự đi vào đời sống và hoạt động của bộ đội, thực sự gắn gũi với bộ đội để bộ đội “dễ học tập, dễ làm theo” và “muốn học tập, muốn làm theo”. Phát huy năng lực tư duy trong xây dựng kế hoạch, chương trình hành động của đơn vị theo thẩm quyền; xác định nội dung, thời gian và hình thức, phương pháp tổ chức thực hiện phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” ở tất cả các cấp, bảo đảm đồng bộ, thống nhất, chất lượng, hiệu quả, thiết thực.

Chủ động tham mưu chỉ đạo, hướng dẫn các đơn vị quán triệt sâu sắc quan điểm, tư tưởng chỉ đạo phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” trong nghị quyết, kế hoạch và chương trình hành động của cấp ủy; gắn với đẩy mạnh thực hiện các phong trào thi đua, các cuộc vận động xây dựng Quân đội, cơ quan, đơn vị; tham mưu chỉ đạo, hướng dẫn lực lượng nòng cốt, chuyên sâu tích cực đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái thù địch xuyên tạc, phủ nhận giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” trên không gian mạng. Thường xuyên kiểm tra, đôn đốc, giúp đỡ các đơn vị triển khai thực hiện các nội dung, hình thức, biện pháp phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”; định kỳ làm tốt công tác sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm và biểu dương, khen thưởng, nhân rộng điển hình tiên tiến, các

cách làm hay, mô hình tốt, sáng tạo, hiệu quả ở cơ quan, đơn vị; giải quyết kịp thời (hoặc báo cáo lên cấp trên) những vấn đề mới nảy sinh, những vướng mắc, bất cập trong phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới.

c) Nhóm nhiệm vụ, giải pháp về phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên; trách nhiệm của các tổ chức quần chúng, hội đồng quân nhân và tính tích cực, tự giác của cán bộ, đoàn viên, hội viên

Phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, cán bộ chủ trì cơ quan, đơn vị. Đội ngũ cán bộ, đảng viên trong toàn quân cần quán triệt và thấm nhuần sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về nêu gương: “Một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”²¹ và quan điểm của Đại hội Đảng lần thứ XIV đã chỉ rõ: “Đề cao trách nhiệm nêu gương, ý thức tự giác tu dưỡng, rèn luyện đạo đức của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý và người đứng đầu các cấp. Cán bộ, đảng viên giữ chức vụ càng cao càng phải gương mẫu, nêu gương”²². Theo đó, đội ngũ cán bộ, đảng viên, trước hết là người đứng đầu cấp ủy, cán bộ chủ trì cơ quan, đơn vị phải tiên phong, gương mẫu trong chấp hành, triển khai và thực hiện nghiêm túc Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, nghị quyết, chỉ thị, kết luận, quy định, quyết định của Đảng, Nhà nước, của cấp trên và của cấp mình, tập trung vào Kết luận số 21-KL/TW, Kết luận số 01-KL/TW, Quy định số 08-QĐ/TW, Quy định số 37-QĐ/TW, Quy định số 144-QĐ/TW, Quy định số 19-QĐ/TW, Nghị quyết số 847-NQ/QUTW...

Trong đó, coi trọng nêu gương về tư tưởng chính trị, có bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng, ý chí quyết tâm cao, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân; chấp hành nghiêm các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng, nêu gương về phẩm chất đạo đức, lối sống, cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; nói đi đôi với làm, làm đúng, làm hiệu quả, luôn đặt lợi ích của tập thể lên trên lợi ích của cá nhân; không thỏa mãn với thành tích, không dao động trước khó khăn, thách thức, vững vàng trước mọi cám dỗ vật chất và quyền lực; không để bị tác động, chuyển hóa, lôi kéo, làm tha hóa; thực hiện kỷ luật tự giác, nghiêm minh, chăm lo xây dựng, giữ gìn sự đoàn kết, thống nhất trong nội bộ, đoàn kết quân - dân, đoàn kết quốc tế. Kiên quyết đấu tranh với các biểu hiện suy thoái, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, chia rẽ, bè phái, gây mất đoàn kết nội bộ; chống tư tưởng cục bộ địa phương và các biểu hiện cơ hội, thực dụng, vì lợi ích cá nhân...

Hằng năm, mỗi cán bộ, đảng viên phải thực hiện nghiêm túc việc xây dựng cam kết tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Cam kết phấn đấu của cán bộ, đảng viên phải gắn với việc cam kết thực hiện tốt các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, quy định về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, về công tác chính trị, tư tưởng và trách nhiệm nêu gương, về thực hiện

²¹ Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 1, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, H.2011, tr. 284.

²² Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*, tập I, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, H.2026, tr. 132.

chuẩn mực đạo đức của cán bộ, đảng viên và được thông qua trước chi bộ, cơ quan, đơn vị, tổ chức nơi công tác, sinh hoạt để đóng góp, bổ sung, hoàn thiện, bảo đảm chặt chẽ, thực chất, hiệu quả và sát với chức trách, nhiệm vụ của mỗi cán bộ, đảng viên; khắc phục tình trạng làm chung chung, hình thức, qua loa, chiếu lệ, sao chép một cách máy móc, áp dụng vào đối tượng nào cũng được.

Trên cơ sở cam kết phần đầu đã đăng ký, mỗi cán bộ, đảng viên cần có hình thức, phương pháp tự bồi dưỡng, rèn luyện, nêu gương phù hợp; phải nêu cao lòng tự trọng, danh dự, uy tín, giữ gìn phẩm giá của người cán bộ, đảng viên; phải có tinh thần phấn đấu quyết liệt, kiên trì, bền bỉ, nhẫn nại và luôn “tự soi, tự sửa”, nghiêm khắc, yêu cầu cao với chính mình, biết đặt ra những mục tiêu rèn luyện cụ thể để tự tu dưỡng phấn đấu, tự ghép mình vào tổ chức, cơ quan, đơn vị và coi đó là công việc thường xuyên, như “soi gương, rửa mặt” hằng ngày, là trách nhiệm cụ thể, thiết thân của mình; lấy kết quả tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” là một tiêu chí bắt buộc để bình xét thi đua, khen thưởng, nhận xét, đánh giá, xếp loại các tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên trong cơ quan, đơn vị.

Phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” phải làm quyết liệt, không nói suông; phải coi đây là mệnh lệnh của trái tim, là danh dự thiêng liêng, lẽ sống, lý tưởng cao đẹp cần hướng tới và cần có cơ chế, quy định cụ thể nhằm ràng buộc trách nhiệm để mỗi cán bộ, đảng viên tự giác, gương mẫu thực hiện, qua đó tạo hình ảnh, uy tín tốt đẹp trước đơn vị, sự tin yêu, kính trọng và tin tưởng học tập, làm theo của cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền.

Phát huy trách nhiệm của các tổ chức quần chúng, hội đồng quân nhân. Theo chức năng, nhiệm vụ, cần chủ động tham mưu, đề xuất với cấp ủy, lãnh đạo, chỉ huy các cấp về nội dung, hình thức, biện pháp phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới trong cơ quan, đơn vị mình. Vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp để tuyên truyền, giáo dục cho quân nhân, đoàn viên, hội viên có nhận thức sâu sắc về sự cần thiết phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Duy trì thực hiện hiệu quả Quy chế dân chủ ở cơ sở, Ngày Chính trị và văn hóa tinh thần. Căn cứ vào tình hình thực tiễn, cần tổ chức tốt các phong trào thi đua, cuộc vận động và phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo của cán bộ, đoàn viên, hội viên trong phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Cụ thể:

Đối với các tổ chức đoàn, cần làm tốt công tác giáo dục, rèn luyện cán bộ, đoàn viên, thanh niên và thông qua các hoạt động của đoàn định hướng cho cán bộ, đoàn viên, thanh niên có nhận thức đúng và nêu cao trách nhiệm của mình đối với việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”. Cần chú trọng đổi mới, nâng cao chất lượng sinh hoạt, làm cho tổ chức đoàn thật sự trở thành diễn đàn của thanh niên để họ thẳng thắn bày tỏ quan điểm, lập trường, thái độ của mình cũng như những ý kiến tham gia đóng góp xây dựng cơ quan, đơn vị. Căn cứ vào tình hình thực tiễn của đơn vị, tổ chức tốt các phong trào xung kích thực hiện các nhiệm vụ chính trị trọng tâm, trong đó gắn nội dung phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” vào các nội dung, chỉ tiêu thi đua của các tổ chức đoàn,

nhất là Phong trào “3 Tiên phong quyết thắng”²³. Đồng thời, cần chủ động lồng ghép thực hiện nội dung này ở các tổ chức đoàn với việc đẩy mạnh các phong trào thi đua quyết thắng, các cuộc vận động, nhất là việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, Cuộc vận động phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới và thực hiện thông qua các phong trào, mô hình của các tổ chức đoàn.

Đối với hội phụ nữ và công đoàn cần nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng, xây dựng cho cán bộ, đoàn viên, hội viên có nhận thức đúng, ý thức đầy đủ nghĩa vụ, trách nhiệm của mình đối với việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”. Phải thường xuyên đổi mới nội dung, mở rộng các hình thức hoạt động nhằm thu hút đông đảo cán bộ, đoàn viên, hội viên tham gia, qua đó mà tuyên truyền, phổ biến, giáo dục, bồi dưỡng nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, đoàn viên, hội viên trong phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” ở cơ quan, đơn vị gắn với thực hiện Phong trào “Xây dựng người phụ nữ Việt Nam thời đại mới”, “Phụ nữ Quân đội bản lĩnh - trí tuệ, đẩy mạnh chuyển đổi số, hoàn thành tốt nhiệm vụ, xây dựng gia đình hạnh phúc, xứng danh Bộ đội Cụ Hồ trong kỷ nguyên mới”; Phong trào “Công đoàn Quân đội đổi mới, sáng tạo - Rèn sức, bồi đức - Nâng trí, luyện nghề - Vững mạnh, phát triển, xứng danh Bộ đội Cụ Hồ”...

Đối với hội đồng quân nhân, cần hướng hoạt động vào thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị trung tâm, trong đó có nhiệm vụ phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”. Tích cực đổi mới, nâng cao chất lượng hoạt động của hội đồng quân nhân, đảm bảo dân chủ rộng rãi, đầy đủ và thực chất cho mọi quân nhân, chống dân chủ hình thức. Thường xuyên rà soát, bổ sung, hoàn chỉnh các quy chế, quy định để bảo đảm phát huy được quyền làm chủ thực sự của cán bộ, chiến sĩ trên tất cả các lĩnh vực, các mặt hoạt động của đơn vị; giúp cấp ủy, chỉ huy nắm, quản lý, dự báo, giải quyết tốt những vấn đề tư tưởng, tâm lý nảy sinh, nhất là giải quyết kịp thời, thấu đáo những vấn đề cán bộ, chiến sĩ phản ánh, tạo sự đồng thuận, thống nhất cao trong đơn vị.

Đề cao tính tích cực, tự giác của cán bộ, đoàn viên, thanh niên, hội viên trong phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. *Đối với cán bộ, đoàn viên, thanh niên Quân đội*: Phát huy vai trò xung kích, sáng tạo, tiên phong xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, luôn là lực lượng chủ yếu, xung kích, đi đầu trong thực hiện nhiệm vụ mới, nhiệm vụ khó; xung kích phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”, xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Việt Nam, hình mẫu thanh niên Quân đội thời kỳ mới: Giỏi về chuyên môn, vững vàng về bản lĩnh, sáng tạo trong tư duy, mẫu mực về đạo đức, lối sống; xung kích trong huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, góp phần nâng cao chất lượng tổng hợp, sức mạnh chiến đấu của Quân đội, bảo vệ vững chắc Tổ quốc trong mọi tình huống.

²³ “3 Tiên phong quyết thắng”: (1) Tiên phong xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. (2) Tiên phong phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số. (3) Tiên phong giữ gìn, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới.

Đối với cán bộ, hội viên hội phụ nữ: Tích cực rèn luyện phẩm chất “Tự tin, tự trọng, trung hậu, đảm đang” gắn với xây dựng người Phụ nữ Quân đội đạt tiêu chí “Bản lĩnh, trí tuệ, kỷ cương, nhân ái”; chủ động phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới gắn với chức trách, nhiệm vụ được giao, tạo động lực thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của cơ quan, đơn vị. Đẩy mạnh triển khai mô hình “Mỗi cán bộ nữ là một hạt nhân chuyển đổi số”; tích cực tham gia các hoạt động đối ngoại, trọng tâm là tham gia lực lượng gìn giữ hòa bình tại các phái bộ của Liên hợp quốc, các hoạt động đối ngoại quốc phòng, đối ngoại nhân dân, lan tỏa hình ảnh tốt đẹp của Phụ nữ Quân đội nhân dân Việt Nam đến bạn bè quốc tế.

Đối với cán bộ, đoàn viên công đoàn: Không ngừng rèn luyện theo tiêu chí “Bản lĩnh vững - Đạo đức sáng - Chuyên môn sâu - Tay nghề thạo”; thực hiện hiệu quả các phong trào thi đua lao động giỏi, lao động sáng tạo, phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, tích cực thúc đẩy phong trào ứng dụng khoa học, công nghệ; chủ động tham gia mô phỏng số, thiết kế 3D, ứng dụng AI, IoT, dữ liệu lớn (Big Data) vào vận hành dây chuyền sản xuất, sửa chữa, bảo đảm kỹ thuật, nghiên cứu, thiết kế, chế thử sản phẩm mới có hàm lượng công nghệ cao; tham gia nghiên cứu, áp dụng công nghệ số trong chẩn đoán, điều trị, quản lý hồ sơ bệnh án, góp phần nâng cao chất lượng dịch vụ y tế...

d) Nhóm nhiệm vụ, giải pháp về nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật; đấu tranh, ngăn chặn những biểu hiện suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; đấu tranh phòng, chống âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình”, “phi chính trị hóa” quân đội của các thế lực thù địch

Cấp ủy, tổ chức đảng, ủy ban kiểm tra các cấp tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới theo phương châm phòng ngừa, cảnh báo vi phạm, giữ cho tổ chức đảng, đảng viên không đi chệch hướng; phát hiện nhân tố mới, tích cực, bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm; kịp thời phát hiện các vi phạm, khuyết điểm của tổ chức đảng, đảng viên, nêu cao “tự soi, tự sửa”, chủ động, kịp thời chấn chỉnh không để dẫn đến vi phạm. Trong xây dựng và thực hiện chương trình, kế hoạch công tác kiểm tra, giám sát hàng năm phải chú trọng kiểm tra, giám sát việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Tập trung kiểm tra, giám sát cấp ủy, tổ chức đảng các cơ quan, đơn vị trong lãnh đạo, chỉ đạo việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” vào thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị và công tác xây dựng Đảng, chấp hành nguyên tắc, quy chế làm việc, các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước, quy định của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng; kiểm tra, giám sát cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ chủ trì các cấp về thực hiện nhiệm vụ, chức trách được giao; chấp hành quy định những điều đảng viên không được làm; giữ gìn phẩm chất đạo đức, lối sống và trách nhiệm nêu gương. Chú trọng kiểm tra, giám sát cơ quan, đơn vị dễ xảy ra vi phạm, nơi có nhiều đơn thư, nội bộ phức tạp, những lĩnh vực, địa bàn, vị trí công tác dễ xảy ra vi phạm; kiểm tra, giám sát cán bộ, đảng viên có biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự

diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Tăng cường giám sát thường xuyên, phối hợp kiểm tra, giám sát chuyên đề với công tác kiểm tra, đôn đốc của lãnh đạo, chỉ huy cơ quan, đơn vị; đề cao trách nhiệm tự kiểm tra, giám sát, “tự soi, tự sửa”, tự uốn nắn, khắc phục thiếu sót, khuyết điểm, vi phạm của tổ chức đảng và đảng viên. Kịp thời phát hiện kiểm tra, xem xét xử lý nghiêm minh các tập thể, cá nhân vi phạm theo quy định.

Coi trọng phát huy vai trò của bí thư cấp ủy, chính ủy, chính trị viên, cơ quan chính trị trong kiểm tra, chỉ đạo việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới; làm tốt công tác phối hợp giữa cấp ủy, cơ quan, đơn vị cán bộ, đảng viên công tác với cấp ủy địa phương nơi cán bộ, đảng viên cư trú để kiểm tra, giám sát việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Đặc biệt, cần duy trì công tác kiểm tra, giám sát, đánh giá phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới trở thành chế độ, nền nếp thường xuyên của cấp ủy, tổ chức đảng các cấp, tránh tình trạng đối phó, phô trương, hình thức, bệnh thành tích và không thực chất.

Các cơ quan Tư pháp và Ban Chỉ đạo 1389 các cấp phải thực sự là lực lượng mẫu mực trong phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Triển khai thực hiện hiệu quả Đề án “Quân đội với nhiệm vụ phòng, chống tiêu cực, tham nhũng, lãng phí”, các giải pháp đấu tranh phòng, chống tiêu cực, tham nhũng, lãng phí, góp phần làm trong sạch nội bộ, giữ vững kỷ luật, kỷ cương và uy tín của Quân đội, phẩm chất cao đẹp “Bộ đội Cụ Hồ”. Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác thanh tra, kiểm tra, kiểm toán; tập trung chỉ đạo giải quyết dứt điểm các vụ việc tồn đọng, những sai phạm mới phát sinh. Nâng cao năng lực thực thi pháp luật của các lực lượng làm nhiệm vụ ở biên giới, hải đảo; bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng và các môi trường, không gian chiến lược mới. Kiểm soát chặt chẽ việc kê khai, công khai tài sản, thu nhập của người có chức vụ, quyền hạn theo đúng quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước.

Lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ, hiệu quả công tác bảo vệ an ninh; thực hiện tốt phương châm chủ động phòng ngừa, giữ vững bên trong là chính. Quán triệt, giáo dục cán bộ, chiến sĩ đề cao cảnh giác, biết tự bảo vệ, không để kẻ địch lợi dụng móc nối, chống phá, thu thập tình báo. Tăng cường các biện pháp phòng gian, bảo mật; chủ động phối hợp, phát hiện, điều tra, xác minh, xử lý kịp thời các hành vi sai phạm, đối tượng chống đối, phần tử cơ hội, bất mãn. Đề cao phê bình và tự phê bình; xử lý nghiêm minh, kịp thời, dứt điểm, công khai, không có ngoại lệ, không có vùng cấm những cán bộ, đảng viên có biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, sa vào chủ nghĩa cá nhân, quan liêu, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; không gương mẫu đi đầu trong thực hiện nhiệm vụ, không hoàn thành nhiệm vụ hoặc hoàn thành nhiệm vụ ở mức thấp, vi phạm pháp luật Nhà nước, kỷ luật quân đội, những điều đảng viên không được làm và trách nhiệm nêu gương, vi phạm các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng, vi phạm quy chế làm việc, mất đoàn kết nội bộ...

Chủ động nhận diện, kiên quyết đấu tranh làm thất bại âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình”, “phi chính trị hóa” quân đội và các luận điệu xuyên tạc giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” của các thế lực thù địch. Cấp ủy, chỉ huy các cấp cần chú trọng đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, làm cho cán bộ, chiến sĩ nhận thức sâu sắc vị trí, vai trò của phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”; hiểu rõ bản chất, âm mưu, tác hại của các luận điệu, thủ đoạn xuyên tạc giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”; tăng cường công tác quản lý, định hướng việc sử dụng Internet, mạng xã hội của cán bộ, chiến sĩ theo đúng quy định.

Cán bộ, chiến sĩ trong toàn quân cần nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, kiên quyết đấu tranh, phản bác có hiệu quả với những luận điệu xuyên tạc, chống phá của các thế lực thù địch về chức năng, nhiệm vụ, bản chất, truyền thống tốt đẹp của Quân đội; chủ động ngăn chặn, đẩy lùi, loại bỏ tình trạng phai nhạt lý tưởng, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; kiên quyết đấu tranh phòng, chống chủ nghĩa cá nhân, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ và ngăn ngừa những nhận thức lệch lạc, hành vi tiêu cực, “lệch chuẩn” giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

e) Nhóm nhiệm vụ, giải pháp về cơ chế, chính sách; xây dựng môi trường văn hóa quân sự tốt đẹp, phong phú, lành mạnh

Hoàn thiện đồng bộ thể chế, cơ chế, chính sách về quân sự, quốc phòng nói chung, về phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới nói riêng. Chủ động nghiên cứu, tham mưu sửa đổi, bổ sung, ban hành và triển khai thực hiện đồng bộ, thống nhất, hiệu quả các chế độ, chính sách đối với Quân đội, hậu phương quân đội, lực lượng làm nhiệm vụ đặc thù, ở vùng sâu, vùng xa, biên giới, biển, đảo, quốc tế và trong điều chỉnh tổ chức lực lượng; chính sách thu hút và trọng dụng nhân tài. Thực hiện tốt các hoạt động “Đền ơn, đáp nghĩa”, tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ và giải quyết chính sách tồn đọng sau chiến tranh. Tổ chức thực hiện chính sách, chế độ bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp trong Quân đội theo đúng quy định của pháp luật; có chính sách hỗ trợ học tập, đào tạo nghề, tạo việc làm để cổ vũ, động viên thanh niên hăng hái thực hiện nghĩa vụ quân sự và khi quân nhân hoàn thành nghĩa vụ quân sự trở về địa phương tiếp tục lan tỏa giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”. Tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách khuyến khích và bảo vệ cán bộ, đảng viên, quần chúng tích cực đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực và các biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân ảnh hưởng đến giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”.

Các cơ quan chức năng trong Quân đội cần tham gia xây dựng, cụ thể hóa và thực hiện hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam gắn với chuẩn hóa đặc trưng cơ bản giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Đặc biệt, cần nghiên cứu, xây dựng và ban hành bộ tiêu chí định lượng về các đặc trưng cơ bản của giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới sát với đặc thù từng loại hình cơ quan, đơn vị và từng đối tượng cụ thể (sĩ quan, quân nhân chuyên nghiệp, công nhân và viên chức quốc phòng, hạ sĩ quan - binh sĩ...). Các tiêu chí này phải được quy chuẩn hóa để trở thành

thuốc đo pháp lý và đạo đức trong mọi hoạt động quân sự; trở thành tiêu chí bắt buộc trong quy trình đánh giá, xếp loại tổ chức đảng, đảng viên, bình xét thi đua, khen thưởng và nhất là trong công tác cán bộ (điều động, bổ nhiệm, thăng quân hàm, nâng lương...).

Tập trung lãnh đạo, chỉ đạo triển khai đồng bộ các giải pháp xây dựng tổ chức đảng ở các cơ quan, đơn vị trong toàn quân trong sạch, vững mạnh toàn diện, mẫu mực, tiêu biểu; xây dựng hệ thống tổ chức chỉ huy ở các cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện; xây dựng các tổ chức quần chúng và hội đồng quân nhân vững mạnh, tạo ra những tiền đề vững chắc để phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”. Định kỳ tổ chức sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm việc phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Thông qua sơ kết, tổng kết để đúc rút kinh nghiệm, bổ sung lý luận, kịp thời phát hiện những hạn chế, khuyết điểm, những “điểm nghẽn, nút thắt” để khắc phục; phát hiện những tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến, các mô hình mới, cách làm sáng tạo, hiệu quả trong phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” để tôn vinh, biểu dương, khen thưởng và nhân rộng trong toàn quân.

Các cơ quan, đơn vị trong toàn quân cần thường xuyên phối hợp chặt chẽ với các ban, bộ, ngành, đoàn thể Trung ương, cấp ủy, chính quyền địa phương, các cơ quan thông tấn, báo chí, nhằm đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục về truyền thống, bản chất, chức năng, nhiệm vụ của Quân đội và các giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” cho thanh niên, sinh viên, học sinh và quần chúng nhân dân. Đa dạng hóa các hình thức phối hợp, bảo đảm phong phú, phù hợp, sát thực tiễn các hoạt động của Quân đội để lan tỏa giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” trong điều kiện mới nhằm tăng cường mối quan hệ gắn bó máu thịt với Nhân dân trên địa bàn cơ quan, đơn vị đứng chân, nhất là vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng đồng bào có tín ngưỡng, tôn giáo, vùng có điểm nóng về chính trị... tạo sự đồng thuận, ủng hộ, giúp đỡ của Nhân dân trong thực hiện nhiệm vụ, qua đó tạo ra sức mạnh tổng hợp để phát triển và lan tỏa giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”. Đồng thời, chủ động phối hợp chặt chẽ với cấp ủy, chính quyền, đoàn thể và nhân dân địa phương trong nắm, quản lý chặt chẽ tình hình địa bàn, kịp thời phát hiện, đấu tranh làm thất bại những âm mưu, thủ đoạn chống phá, xuyên tạc bản chất, truyền thống, chức năng, nhiệm vụ của Quân đội; xuyên tạc mối quan hệ đoàn kết gắn bó máu thịt giữa quân với dân và các giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” của các thế lực thù địch, phản động.

Tích cực xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong phú ở các cơ quan, đơn vị, tạo điều kiện thuận lợi để mọi cán bộ, đảng viên, quân chúng tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu và phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ”. Toàn quân tiếp tục đẩy mạnh thực hiện tốt Cuộc vận động “Xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong phú trong Quân đội”, đưa văn hóa vào mọi lĩnh vực hoạt động của bộ đội, tạo mọi điều kiện thuận lợi để rèn luyện phẩm chất và nhân cách của người quân nhân cách mạng, phấn đấu mỗi cán bộ, chiến sĩ là một chiến sĩ văn hóa, mỗi đơn vị đều là những điểm sáng về văn hóa. Kết hợp chặt chẽ Cuộc vận động “Xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong

phủ trong quân đội” với xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện “mẫu mực, tiêu biểu”, xây dựng tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh tiêu biểu và các tổ chức vững mạnh, với thực hiện các cuộc vận động, các phong trào thi đua quyết thắng để tạo nên sức mạnh tổng hợp trong phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Đồng thời, quan tâm xây dựng mối quan hệ tốt đẹp giữa đơn vị với cấp ủy, chính quyền đoàn thể và nhân dân địa phương trên địa bàn đóng quân, làm cho các mối quan hệ này thực sự chuẩn mực, thấm đậm tính nhân văn, tình quân dân “cá nước”.

Cấp ủy, chỉ huy các cấp cần quan tâm xây dựng văn hóa công vụ, văn hóa công sở mẫu mực, đặc biệt là xây dựng môi trường làm việc ở các cơ quan, đơn vị thực sự chuẩn mực; tăng cường mở rộng dân chủ, giữ nghiêm kỷ luật, đề cao tình thương yêu đồng chí, đồng đội, chân thành, chia sẻ, sẵn sàng giúp đỡ nhau, nỗ lực phấn đấu, khắc phục khó khăn, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, kiên quyết đấu tranh loại bỏ các biểu hiện tiêu cực, mọi biểu hiện, hành vi, thái độ quân phiệt, độc đoán, gia trưởng, xâm phạm đến nhân cách của bộ đội.

Xây dựng và phát huy vai trò của các thiết chế văn hóa, cảnh quan văn hóa; đầu tư thỏa đáng vào việc xây dựng các không gian chính trị - văn hóa, tinh thần, nhất là các công trình cảnh quan văn hóa trong đơn vị ngày càng khang trang, chính quy, xanh, sạch, đẹp; duy trì nghiêm nền nếp, chế độ và thường xuyên đổi mới nội dung, hình thức các hoạt động văn hóa, tinh thần cho bộ đội, chống nhàm chán; tổ chức nhiều “sân chơi” lành mạnh, bổ ích nhằm lôi cuốn đông đảo cán bộ, chiến sĩ tham gia, nhất là trong các giờ nghỉ, ngày nghỉ, không để tồn tại những “khoảng trống” trong công tác quản lý, giáo dục bộ đội, làm nảy sinh các điều kiện để cho các vấn đề tiêu cực xã hội xâm nhập vào đơn vị. Đồng thời, thường xuyên quan tâm chăm lo đến đời sống vật chất và tinh thần của bộ đội; bảo đảm đúng, đầy đủ các chế độ tiêu chuẩn, quyền lợi của họ được hưởng; không để bộ đội khó khăn, thiếu thốn về vật chất, tinh thần, dẫn đến những biểu hiện suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

KẾT LUẬN

Bước vào kỷ nguyên phát triển mới, nhiệm vụ xây dựng Quân đội, củng cố quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc đặt ra những yêu cầu, đòi hỏi cao hơn. Phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới không những là nhiệm vụ cơ bản, thường xuyên, mà là yêu cầu cấp thiết, nhằm tạo động lực mạnh mẽ, cổ vũ toàn quân nỗ lực phấn đấu vươn lên, hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao.

Chuyên đề “*Phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới*” khẳng định các giá trị văn hóa đặc trưng, bền vững về bản lĩnh chính trị, đạo đức, lối sống, năng lực của người quân nhân cách mạng; đánh giá đúng những kết quả đạt được và hạn chế, rút ra những bài học kinh nghiệm sâu sắc; từ đó, xác định rõ các quan điểm chỉ đạo, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Đây là định hướng quan trọng, góp phần xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị, làm cơ sở để nâng cao chất lượng tổng hợp và sức mạnh chiến đấu, thực hiện tốt chức năng đội quân chiến đấu, đội quân công tác, đội quân lao động sản xuất, xứng đáng với sự tin tưởng và kỳ vọng lớn lao của Đảng, Nhà nước và Nhân dân đối với Quân đội nhân dân Việt Nam.

Phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới đòi hỏi các cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì, cơ quan chức năng các cấp và của mỗi cán bộ, đảng viên, quần chúng nhận thức đúng đắn, quyết tâm chính trị cao, hành động quyết liệt, hiệu quả, tích cực, chủ động, sáng tạo trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ được giao; nắm vững thời cơ, vượt qua khó khăn, thử thách, đoàn kết, đồng lòng, đồng tâm, đồng sức, phấn đấu hoàn thành toàn diện các mục tiêu, nhiệm vụ trong Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII và nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp đã đề ra; tiếp tục tô thắm bản chất cách mạng, truyền thống tốt đẹp của Quân đội nhân dân Việt Nam anh hùng, góp phần xây dựng các cấp ủy, tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh toàn diện, mẫu mực, tiêu biểu, Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để xây dựng, phát triển đất nước giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội./.